

Новини ▶ 6

БДЖ преговаря с Deutsche Bahn за джойнт-венчър

В края на януари пристигат представители на германските железници, каза министър Цветков

Новини ▶ 7

Всеки пети българин без работа през 2010 г.

▶ Божидар Данев, председател на БСК

Инвеститор ▶ 12

Трейс отказа да се договори с МФ

Компанията не е сред дружествата, подписали споразумение за начина и сроковете за разплащания по дейности за поддръжка

Дискусия ▶ 13

Клиринговата къща ще повиши ликвидността

Сребърният фонд да инвестира и на местния пазар, казва Ангел Рабаджийски от Карол

News in English ▶ 11

цена 1.50 лева

pari.bg
Пари

Вторник

19 януари 2010, брой 11 (4822)

USD/BGN: 1.36115

+0.04%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.43690

-0.04%

Българска народна банка

Sofix: 433.70

-0.49%

Българска фондова борса

BG40: 116.11

-1.60%

Българска фондова борса

ФИРМИ БЕЗ ЗАЩИТА

Две години след старта на Търговския регистър той все още е добър източник на конфиденциална информация за фирмите, алармираха представители на бизнеса. Чрез неговия сайт всеки има достъп и до поверителни данни на регистрираните компании, твърди **Венета Шопова**, председател на Комисията за защита на личните данни ▶ 4-5

Коментар ▶ 2

Строителството ще ни спаси от кризата

Все още имаме шанса 2010-а от година на икономика на безработицата да се превърне в годината на големите инфраструктурни проекти, казват от Българската стопанска камара

Новини ▶ 6

Бизнес кредитирането се размразява

Расте броят на компаниите, които търсят кредит не за развитие на бизнеса си, а за реструктуриране на финансовите си задължения, казват от небанковото дружество Кредитекс

Новини ▶ 8-9

Гонят соларните паркове от плодородните парцели

Браншовата асоциация призова земеделския министър Мирослав Найденов за по-меки мерки - ограничението да е само за земи първа и втора категория

Интервю ▶ 18

Токът в Литва поскъпна с 30% след спирането на АЕЦ

България и Литва са силно енергийно зависими от Русия, твърди Валдас Степонавичюс, временно управляващ посолството на Литва в нашата страна

Печеливш
Ник Рейли

Американският автомобилен производител General Motors (GM) съобщи, че е превел 650 млн. EUR на европейското си подразделение Opel с изпълнителен директор Ник Рейли. Според съобщение на компанията парите са предназначени за временно финансиране. Допълнителните средства ще помогнат на Opel, докато бъдат намерени постоянни източници на финансиране, обясняват от GM.

Губещ
Александър Томов

Софийският градски съд даде ход на делото срещу бившия изпълнителен директор на Кремиковци - Александър Томов. Срещу него са повдигнати две обвинения. Едното е за присвояване в особено големи размери и длъжностно престъпление, с които комбинат Кремиковци е ошетен с 29 млн. лв. Другото обвинение е, че като президент на футболен клуб ЦСКА е присвоил 3.5 млн. EUR.

Мнения

► **Не разбирам ще приватизираме ли** държавни предприятия, или се връщаме към плановата икономика, където частната собственост не е на почит. Имам съмнения, че по този въпрос няма яснота и в главите на управляващите.

Приватизатор

► **Няма лошо да решат да не се продават** държавните предприятия. Всъщност България направи огромна грешка, като разпродаде някои дружества със стратегическо значение, като ЕРП например.

Николов

► **Не мисля, че е правилно** тепърва да се създават нови държавнически агенции, които само ще поглъщат средствата на данъкоплатците.

Държавник

pari.bg Топ 3

1 Цените на парцелите ще паднат с още 20%. Има недостиг на терени за логистични бази на разумни цени, казва Симеон Митев, собственик на агенция за недвижими имоти Шанс-96.

2 Бизнес кредитирането се размразява. Финансовите институции ще бъдат по-консервативни при анализа на клиентите си.

3 В България се задава глад за инженери. У нас няма потребност от толкова много университети.

Коментар

Строителството ще ни спаси от кризата

Мила Кисьова
mkisiova@pari.bg

”Още имаме шанса 2010 от Година на икономика на безработицата да се превърне в Година на големите инфраструктурни проекти

Строителството на новата спортна зала в София е реална антикризисна мярка, заяви премиерът Бойко Борисов. Вчера той по древна традиция вгради послание в основите на строящата се сграда. То естествено е пожелание за светлото бъдеще на спорта в България. В наши дни обаче строителството на мащабното съоръжение е ценно най-вече защото означава запазване на работата на стотици строители. Спортната зала трябва да бъде готова до август 2011 г. и дано дотогава вече сме излезли от кризата.

Предишното правителство в края на 2008 г. също заложи на инфраструктурните проекти като първа по необходимост антикризисна мярка. Мярка, която да преодолее спада на икономическия растеж, да осигури пазар за десетките, свързани с изграждането им отрасли, да спре ръста на безработицата. И да осигури по-голяма конкурентоспособност за икономиката ни, когато кризата свърши. Доколко реалистични са

► **Премиерът Бойко Борисов посети строежа на новата спортна палата на столицата. Това е реална антикризисна мярка, заяви той. Държавата финансира строителството на спортното съоръжение с 90 млн. лв.**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

били намеренията им да стартират инфраструктурни проекти, не стана ясно, защото загубиха властта в средата на годината.

Правителството на ГЕРБ също не действа достатъчно бързо, за да даде ход на подобни проекти. Кризата е в разгара си, безработицата започна да расте с процент месечно (30-40 хил. души) и само мерките на министъра на труда за обучителни програми и компенсации за работен ден едва ли ще спасят положението. На практика няма стартирал нито един очакван от бизнеса ни голям проект. Вместо това строителните ни фирми

водят преговори държавата да им плати за предишни дейности. Дори там, където има раздвижване (май само за Тракия), тежат тежки конкурсни процедури.

В страната има редица интересни за инвеститорите инфраструктурни проекти и за тях се чака единствено политическата воля да бъдат реализирани, твърдят от БСК. Стопанската камара е представила пред министъра на икономиката списък от двайсетина проекта, които ще донесат над милиард евро инвестиции (вж. стр. 7). Но най-важното е обаче, че ще осигурят работа и доходи

на хиляди хора. През 2010 г. всеки пети българин ще бъде безработен, прогнозира от БСК.

За тези проекти не се изисква държавно финансиране, а само политическа воля да се приложат принципите на публично-частното партньорство и концесионирането, казват от БСК. Оттам предупреждават, че трябва да се действа бързо, защото иначе ни чака много тежка година. Още имаме шанса 2010 от Година на икономика на безработицата да се превърне в Година на големите инфраструктурни проекти, заяви председателят на БСК Божидар Данев.

Цитат

” Около 250-300 души от престъпния контингент тормозят страната. Те се знаят, но никой досега не е работил срещу тях

► **Цветан Цветанов**, министър на вътрешните работи

Число на деня

565.77

► лв. е средният осигурителен доход за страната за ноември, обяви Националният осигурителен институт

Коментар

Кой печели от блокадата на гръцката граница

Гръцките фермери изпълниха заплахата си и блокираха от вчера на обяд трите гранични пункта с България - Кулата - Промахон, Капитан Петко войвода - Орменион и Илинден - Ексохи. Последният бе затворен само частично - за товарни автомобили. Засега блокадата се очертава да е дълга - десет дни, ако не бъдат изпълнени условията на фермерите. Протестът обаче може да продължи и много повече, известен е сценарият от миналия януари, когато земеделските стопани от южната ни съседка държаха за заложенници всички - транспортни и спедиторски фирми, производители и граждани, над две седмици.

Тогавашното правителство реагира по същия начин като и настоящото - изпрати протестна нота до Гърция чрез Министерството на външните работи. Властите там се оправдаха, че не може толкова бързо да се справят с

Илиана Тончева
itoncheva@pari.bg

” Затварянето на граничните пунктове може да е предупреждение към нашите превозвачи

проблема и трябва да чакаме. И ние чакахме ден след ден, седмица след седмица. Търпението на страната ни се изчерпа и беше сезирана Европейската комисия. Брюксел обаче върна топката обратно при нас, каза ни, че трябва да имаме подписана двустранна спогодба с Гърция за разрешаване на случаи като този. А ние няхмахме. Една година по-късно

отново нямаме подобно споразумение. И отново сме потърпевши, всички - транспортни фирми, спедитори, граждани. Пак не смеем да заемем твърда позиция спрямо Гърция, която не се притеснява, че втори път поставя друга държава членка на Европейския съюз в такава ситуация и че обрича на провал цели сектори в икономиката. Този път загубите ще бъдат много по-големи от миналата година, защото ще засилят последствията от финансовата и икономическата криза.

Представителите на Министерството на външните работи очакват конфликтът в Гърция да приключи бързо. Земеделският министър на южната ни съседка заяви, че до сряда ще има решение на проблема. Ако това не се случи, тогава ще сезираме Европейската комисия, обещаха от външното ведомство. От транспортното министерство също коментираха, че първо трябва да изчакаме

развитието на събитията, преди да предприемем крайни мерки.

Причините за протеста на гръцките фермери са достатъчно сериозни, но експерти прогнозираят, че зад това прозират и други интереси. Известно е, че сред нашите превозвачи назрява недоволство от все по-големия брой гръцки транспортни фирми, които кандидатстват да получат лиценз у нас заради по-ниските цени за издаването му тук. Освен това нашите власти засилиха пътния контрол и гръцки превозвачи бяха санкционирани със солидни глоби. Надигат се гласове да бъде ограничен достъпът до пазара на чужди фирми.

Тази блокада е предупреждение към българските транспортни компании. Това твърдение не е лишено от логика, още повече че нашите превозвачи са сериозна конкуренция не само на Балканите, но и в Европа.

Софийска картинка

► **Лошата инфраструктура в софийските квартали е обичайна гледка, която едва ли скоро ще престане да "радва" око**
СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

pari.bg реплики

► Истината е в Елин Пелин, лошото е, че скоро ще започнат да се вдигат и там цените на парцелите!
► Голямо откритие е направил въпросният специалист! Не се иска много разум, за да се сетите, че Елин Пелин е последното място, където може да се купува по-евтина земя - ДА, по-евтина! Но не за логистични центрове (такива има достатъчно), а за УПИ (еднофамилни къщи)!
► По-евтина е от всички

т. нар. престижни квартали на широка София - 60 EUR/кв. м е по-евтино от 160 EUR/кв. м!
► Просто пазарно правило - поскъпва ЕВТИНОТО, поевтинява скъпото!
► Да, ще поевтиняят боянските, драгалевските, симоновските, панчаревските и банчанските парцели с 20%, но пак ще са по-скъпи от елинпелинските...
► Мина времето на скъпотията - иде време на евтинията!

Читателки

Мнение

Двойните стандарти в българското земеделие

За какво Симеон Дянков даде пари без увъртания и без условия? За държавни субсидии на тютюнопроизводителите. И то цели 116 млн. лв. Проблемът с помощите на тютюнопроизводителите беше решен за малко от месец. В този период включваме и совалките до Брюксел на земеделския министър Мирослав Найденов.

Той поиска ЕК да разреши на страната ни да им изплати държавни помощи за 2009 г. Причината е, че кабинетът на Станишев беше пропуснал да предвиди средства в бюджета за миналата година за тази цел. Управляващите се оправдаха, че от тази година ЕС спира да подпомага

Светлана Трифоновска
strifonovska@pari.bg

” Става дума и за страха от сянката на Доган, който има само един коз - етническият

този сектор. Скоростта на решението на този проблем е прецедент в държавната политика по отношение на подпомагане на земеделието.

Подозрително е и поведението на премиера. В тютюневия казус той попретупа вината на предишното правителство и въобще не се възползва от шанса за пиар на техен гръб. Скоростта, с която пък Европейската комисия даде положителен отговор на агроминистъра по въпроса за държавната помощ, счупи всички рекорди по бърза работа на администрацията. Последният факт предизвиква особени размисли в следната посока. Кой има интерес да ни представя чиновниците от Брюксел като

твърде бавни? Дали там процедурите наистина са толкова тромави, или тук на местна почва ги изкарват като такива, защото е по-удобно? Странно е все пак да чакаме няколко месеца едно нищо и никакво съгласуване с Европейската комисия за директните продажби от фермите. В същото време няколко дни бяха необходими на същата тази комисия да ни даде разрешение за тютюна. В първия случай печелят всички средни и малки фермери, туризмът и българският потребител. Във втория обаче се дават пари за един отрасъл, който си отива.

Но в единия случай става дума за сигурен електорат. Във втория - за чужди гласоподава-

тели, при това на Ахмед Доган. Става дума и за страха от сянката на Сокола, който има само един коз - етническият. Дори и в случая с тютюна. Никой не знае какво точно си говореха представителите на протестиращите тютюнопроизводители преди Нова година с Мирослав Найденов.

Едно беше сигурно - те отказаха да повярват, че държавата няма пари за тях, и поискаха среща направо с премиера. И той не само не отказа, а точно след половин час ги прие, без да се съобразява с предварителната си програма. Това е специално отношение. И никой от правителството не може да опровергае това

твърдение. Или ако го направи, ще трябва да обяснява защо за животновъдите от отрасъл, жизненоважен за цялата хранителна индустрия и засягащ здравето на хората, бяха отпуснати едва 61 млн. лв.

Защо за националните доплащания за земеделците към директните европлащания бяха определени само 150 млн. лв. от републиканския бюджет? При това става дума за зърнопроизводство, зеленчукопроизводство, овощарство, екологично земеделие. Като капак на всичко се оказа, че поради липса на средства държавата превежда от задължението си към земеделците само 26 млн. лв., и то на определени хора по списък. И това ако не са двойни стандарти...

Защитата на данните

Законът да ограничи публикуването на информацията, предлагат засегнатите компании

Две години след старта на Търговския регистър и въпреки направените забележки и промени за ограничаване на публичността на данните в него той все още е добър източник на конфиденциална информация за фирмите, алармираха представители на бизнеса. Пред в. Пари от Търговския регистър и Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) признаха за проблемите. Всички заинтересувани страни са категорични, че има нужда от спешни законови промени, които да защитят бизнеса. И фирмите, и държавата имат идеи за реформи, но не е ясно кога те ще бъдат реализирани.

Проблемът

Чрез сайта на Търговския регистър всеки има достъп до конфиденциална информация за регистрираните фирми, каза в интервю за в. Пари Венета Шопова, председател на КЗЛД.

Създават се възможности за изнудване на дребно, след като може да се разберат финансовият отчет на компанията, адресът ѝ, информация по различни договори и т.н., коментира пред в. Пари Георги Чернев, председател на Софийската търговско-промишлена камара. Ние сме администратори на лични данни и по закон трябва да пазим данните на нашите служители, но нашите данни, които предоставяме, никой не пази, коментираха за в. Пари представители на бизнеса.

Отговор

Да, в сайта попада информация като например номера на лични карти, постоянен адрес, договори за управление дори с конкретните им възнаграждения и т.н., каза пред в. Пари Боян Терзиев, директор на дирекция Длъжностни лица по регистрация към Търговския регистър. По думите му обаче за това са отговорни самите фирми, тъй като предоставят тези данни доброволно, а администраторите са длъжни по закон да ги публикуват и да ги направят обществено достояние.

Казус

Издаме от една в друга крайност - преди не се предоставяше никаква публична информация, а сега публикуваме всичко, коментира за в. Пари адв. Владимир Пенков. По думите му има голямо противоречие между Закона за Търговския регистър и Закона за защита на личните данни. Според първия фирмите се регистрират, като предоставят

Дарина Черкезова
dcherkezova@pari.bg

доброволно информация и всичко, което изпратят, става публично. Понякога обаче поради незнание или несъобразителност те дават и конфиденциална информация. Пак според Закона за Търговския регистър обаче нищо от регистъра не може да се заличава, макар и да става въпрос за лични данни, които са защитени по Закона за защита на личните данни.

Решение

За да предпазим фирмите, обмисляме законодателни промени, каза Терзиев. Той застана зад идеята заявителят да има възможност да поиска някои от данните, които вече е предоставил, да бъдат заличени. Разговарял съм с търговци и знам, че това се подкрепя от тях, казва Терзиев.

Конфиденциалните данни в подадените документи за регистрация може просто да не се обявяват, казва адв. Пенков.

Може би най-лесно ще бъде, ако се промени формулярът за регистрация, като в него останат само редовете за попълване на задължителните лични данни, предлага той. Сега повечето не са задължителни, но въпреки всичко фирмите попълват и някои от тях. С новия формуляр всички ще предоставят еднаква информация и в същото време ще бъдат защитени, коментира адв. Пенков.

„Дребни нагли“ изнудват малките

Приветствам публичността и прозрачността, но докато вървят сериалите „Нагли“ 1, 2, 3 и т.н., би трябвало да се пазят по-внимателно данните за ЕТ, ООД и ЕООД. Информацията става все по-ценна, а ние я предоставяме на престъпниците на тепсия чрез Търговския регистър. В отчетите на фирмите, които се публикуват там, има данни, свързани с неразпределената печалба, адрес на фирмата и т.н. Много е лесно след това да се разбере къде учи детето или къде работи съпругата на управителя на фирмата. Сред фирмите вече се говори за случаи на изнудване за малки суми, например в размер на около 5000 лв. Такива преговори с „дреб-

Георги Чернев,
председател на Софийската
търговско-промишлена камара

Информацията става все по-ценна, а ние я предоставяме на престъпниците на тепсия чрез Търговския регистър

ните нагли“ обикновено се уреждат бързо и не се стига до полицията.

Фирменото име трябва да се патентова

Трябва да се предвидят промени в Закона за Търговския регистър, които да подобрят и защитата на фирменото име. Сега при регистрация на едни и същи имена се добавя цифра, за да се различават, но това не е достатъчно различие и допуска злоупотреба. Според мен защитата трябва да е като в Патентното ведомство и първият по време да е и първи по право. Друга законодателна реформа, която може да бъде направена, е, ако фирмата получи отказ за регистрация, да ѝ се дадат 30 дни, за да отстрани пропуските в документацията си, а не да се започва нова процедура. Трябва да се допусне наред с адвокатите и

прокуристите да имат право да представляват фирмата. По този начин значително ще се облекчи работата на една компания, особено ако управителят ѝ пребивава в чужбина.

С нотариално заверено

пълномощно съгласно общия принцип на гражданското законодателство трябва да може което и да е трето лице да представлява търговеца. Нужен е надежден механизъм за обслужване на едно гише и за недопускане на държавната администрация да изисква вече представени данни.

Владимир Пенков,
управляващ съдружник в Пенков,
Марков и партньори

Най-лесният начин да намериш конфиденциална гговски регистър. Държавата обаче е обърнала гръб

Във финансовия сектор има най-много нарушения с лични данни

Близко 100 са жалбите, подадени до Комисията за защита на личните данни през 2009 г.

Общо 97 жалби са получени в Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) през 2009 г. Това показва годишният отчет на комисията, който трябва да бъде окончателно подготвен до края на януари. Част от предварителните данни бяха предоставени на в. Пари. Общо 60% от подадените през 2009 г. жалби са приети за основателни. От Комисията са направили 698 проверки през изминалата година.

Казуси

Не си давайте личната карта

Личната карта не може да бъде задържана дори на рецепцията на хотел за няколко часа, каквато е честата практика при регистрация на големи групи, предупреждават от КЗЛД. За подобно нарушение

ние вече има глобени два хотела.

Имахме случай, при който човек кандидатства за работа чрез посредник, разказват от КЗЛД. Управителят на фирмата обаче използва доброволно дадените данни и прехвърля осигуряването на човека към избрана от него компания.

Изводи

Оказва се, че през миналата година най-много жалби е имало срещу компании, които предоставят финансови, кредитни и осигурителни

услуги - 17 броя. С една по-малко са тези срещу администраторите от сектор Телекомуникации и информационно общество. Основното оплакване от фирмите

в черната класация е, че те са изисквали прекомерно много информация и лични данни, които не са необходими, за да се предостави конкретната услуга. Общо 14 жалби са били подадени и срещу централните органи на изпълнителната власт. Има и 9 срещу местни органи. Жалбите срещу медии също са 9 на брой.

Глоби

От влезли в сила наказателни постановления във връзка с наложени глоби са постъпили 10 хил. лв. В същото време обаче има и много случаи, които в момента се обжалват в съда, а това понякога отнема

около 1-2 години, коментира за в. Пари Венета Шопова, председател на КЗЛД. Наказателните постановления се обжалват пред районния съд, а това са и най-натоварените съдилища, обяснява тя. Шопова препоръчва да се въведе съкратена административна процедура, за да не се проточва събирането на наложените от комисията глоби. Любопитно е, че понякога фирмите са склонни да плащат наложените глоби много бързо. Например преди време е имало център за пластична хирургия, който не е оспорвал санкцията и веднага е изплатил определената сума.

е на фирмите - на 0

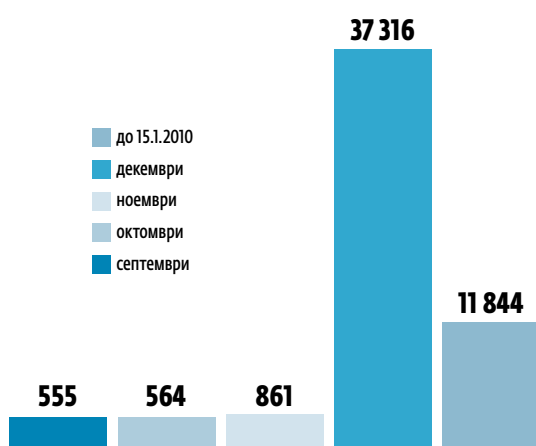

информация за някоя фирма понякога е самият Тър-
на проблема

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Брой постъпили по електронен път заявления за регистрация на администратори на лични данни

за периода 01.09 - 15.01.2010 г.

Източник: КЗЛД

Интервю Венета Шопова, председател на Комисията за защита на личните данни Все още има проблеми с Търговския регистър

Промените в Закона за съобщенията са най-доброто досега, но все още има недомислици

Госпожо Шопова, в момента тече актуализацията на регистрацията на администраторите на лични данни. Защо е необходима?

- Тя се налага, за да се актуализира информацията в нашия публичен регистър. По смисъла на нашия закон задължението за актуализация е постоянно. Ние искаме да стимулираме администраторите да актуализират своите бази данни, за да може нашият публичен регистър да е пълен. Има много администратори, които са подали документи към 2003-2004 г. по стари образци. Да, данните им в момента съществуват в нашата база данни, но ние не можем да проверим какво е станало примерно с ЕТ Петко Петков. От 2004 г. досега тази фирма може вече да е прекратила дейността си, да е станала ООД, да е сменила предмета си на дейност и т. н. Затова предприехме тази кампания. Целта е всеки, който отиде на интернет страницата ни, да може да провери дали фирма X, която вчера му е поискала личните данни, има регистрация, т. е. дали може да й се има доверие. Срокът, който заложихме 15 февруари, не е задължителен и не води до санкции.

Втакъвслучайзащо администраторите да си подават документите и да си актуализират данните?

- Защото, ако е трябвало да ги актуализират или въобще не са регистрирани, при постъпила жалба първото, за което питахме, е дали имат регистрация като администратори на лични данни. Така, ако трябва да го глобим 10 хил. лв. само за конкретното нарушение, ще има и санкция от 500 до 5000 лв. за това, че не са регистрирани като администратори на лични данни. Така например по постъпили оплаквания глобихме Столичната компания за градски транспорт, сега Център за градска мобилност. Те бяха регистрирани, но не бяха заявили регистър Електронни карти за масовия транспорт.

Значисамопривасечено нарушение ще има и глоба?

- Да. Но ние правим проверки не само по жалби, а и инцидентни проверки.

Някоифирмисоплакуват, че нямат възможност да направят актуализацията на регис-

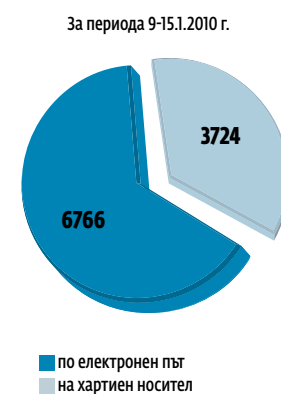
трацията си онлайн и че невинаги има оператор на телефона, за да им отговори на запитванията. Как ще коментирате това?

- През първите два месеца, когато обявихме актуализацията на регистрацията, са се регистрирали по 500 администратора. За последния месец обаче те се увеличават драстично, защото всички оставят нещата за последния момент. Поради тази причина е възможно телефонните линии да са постоянно заети. По същия начин и електронната система се пренатоварва и блокира, когато едновременно се въвеждат данни от хора от цялата страна.

Колкоадминистратори е имало досега в регистъра и колко очаквате да има след крайния срок за актуализацията? Кой точно подлежи на регистрация или пък трябва да си актуализира данните?

- Към 1 септември, когато започна и актуализацията, броят на администраторите бе 250 хил. Очакванията ни са тази цифра да се удвои. Само този, който обработва лични данни, подлежи на регистрация или актуализация. Може да имате фирма, която съществува определено време, но да не обработва лични данни,

Брой заявени регистрации на администратори на лични данни

така че това задължение отпада. Не трябва да се регистрират и семейните фирми например, защото те са прекалено малки. Трябва да се знае, че регистрацията и актуализацията е абсолютно безплатна.

Какъвекomentarът ви по широко обсъжданияте поправки в Закона за електронните съобщения?

- Като цяло становището ми е по-скоро положително. Този вариант е най-добрият от всички досега, каквито и недостатъци да крие. Подкрепяме това, че отпадна идеята МВР да следи чрез интерфейс информацията на мобилните оператори и ин-

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка Коя е Венета Шопова

► Комисията за защита на личните данни е държавният орган, който отговаря за защитата на лицата при обработването и осъществяването на достъп до техните лични данни.
► Венета Шопова е неин председател от декември

2007 г.

► Преди да стане ръководител на ведомството, е работила като директор на дирекция Правна и международна дейност в комисията, както и като юрисконсулт.
► Шопова е била и старши юрисконсулт в областната администрация на Софийска област, адвокат в Софийската адвокатска колегия, съдебен кандидат в Софийския окръжен съд.

тернет доставчиците. Имаше коментари обаче, че новото искане за предоставяне на информация в рамките на два часа е крайно недостатъчен срок, а и фирмите няма как да преценят кое от запитванията е по-спешно. Например може да се искат данни във връзка със случай на убийство, но може да става въпрос и за някаква дребна кражба. Смятам, че сроковете за унищожаване на данните също трябва да се прецизират.

С поправките се разширяват контролните функции на Комисията за защита на личните данни и за нея дори е предвиден нов член в закона. Създава се обаче и нова парламентарна комисия, която май ще има функции, подобни на нашите. Не е уточнено кой влиза в нея, на какъв принцип се избира съставът ѝ, какво точно ще правят тези служители.

Друга особеност е, че е предвидено парламентарната комисия да уведомява служебно гражданите, когато за тях е поискан или осъществен неправомерен достъп до личните им данни. Но как ще се разбере кои точно са тези граждани, за да бъдат информирани, не е ясно.

Коисанайчеститеслучаи, свързани с незаконен достъп до лични данни?

- За съжаление никой от нас не знае какво се случва във всеки момент с нашите данни. Единствено при установяване на нарушение започват да се изясняват случаите. Правим текущи големи проверки в тези ад-

министратори, които обработват и събират най-голям обем лични данни за хората - държавните институции, МВР, общините, в момента проверяваме дори и ДАНС. Правим проверки и на мобилни оператори, банки, аптеки, болници и т.н.

Има много жалби, които са свързани с всички сектори на обществения живот. Много често се повтарят тези нарушения, свързани с копирането на лични карти, събирането на повече информация, отколкото е необходимо, от страна на банките за отпускане на кредит и др. Всяка седмица разглеждаме поне по 10 жалби.

Разрешенилипроблемът с публичността на личните данни в Търговския регистър?

- Не, все още има нарушения. Сканирани лични карти вече не се качват в сайта на Търговския регистър, но се публикуват сканирани документи, в които се виждат поверителни данни. Смятам, че трябва да се измисли вариант в тези сканирани копия подобна информация да се заличава.

Окончателното решаване на този проблем може да стане само на законодателно ниво, тъй като има колизия между Закона за Търговския регистър и Закона за защита на личните данни. Постоянно отговаряме на множество запитвания във връзка с публикуването на лични данни на собственици, представители и членове на колективни органи на търговски дружества.

Дарина Черкезова

БДЖ преговаря с Deutsche Bahn за джойнт-венчър

Възможна е и приватизация на дружеството за товарни превози

В края на януари пристигат представителите на Deutsche Bahn, за да преговарят за създаването на джойнт-венчър с БДЖ в товарните превози. Това съобщи транспортният министър Александър Цветков на среща със синдикатите заради забавените заплати на работещите в железниците. Създаването на съвместно дружество е една от стъпките за реформи в железниците, която ще позволи модернизацията на подвижния състав, увеличаването на товарните превози и финансова стабилизация на компанията, коментира Цветков.

Идеи
В края на миналата година транспортният зам.-министър Камен Кичев посети централата на германските железници и обсъди възможностите Deutsche Bahn да стане стратегически партньор на превозвача. Остана да се уточни формата на това партньорство. Възможно е логистична компания, дъщерна на германските железници, да кандидатства за лиценз за жп оператор. Според източ-

ници на вестника това ще бъде DB Schenker. Обсъждали сме и варианта за приватизация на дружеството за товарни превози от чужда компания, но засега не са ясни параметрите на подобна сделка, затова тя още не е приоритет за нас, уточни транспортният министър Александър Цветков. Според него ведомството няма да преговаря само с една фирма, ще търси и други компании за стратегически партньори на БДЖ.

Превози
През октомври 2009 г. за първи път е регистрирано, макар и минимално увеличение от около 8% на товарните превози, каза изпълнителният директор на БДЖ Пенчо Попов. Ръстът обаче не е регулярен, през януари тази година отново има спад. Превозвачът няма да вдига цените за този вид превози, каквито намерения имаше, защото в условията на криза това е немислимо, каза Попов.

Заплати
Стриктен график за изплащане на авансите, заплати-

► **Транспортният министър Александър Цветков (вляво), който търси начини да спасява БДЖ, обеща на синдикатите редовно изплащане на заплатите в компанията**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

те и ваучерите за условия на труд на работниците в превозвача договориха транспортното министерство, мениджърският екип на БДЖ и синдикатите на КНСБ в железниците. Преди ден синдикатите алармираха за назряващи протести заради неизплатените аванси за януари. Договорено е авансите да се изплащат

до 15-о число всеки месец, а заплатите до 30-о число. Най-голямото закъснение, което може да бъде допуснато, е от 5 дни. Месечните суми, необходими за аванс, са в размер на 3 млн. лв., а за заплати - 10 млн. лв., обясни директорът на БДЖ. Забавените суми за ваучери за условия на труд ще бъдат изплатени допълнително

през годината.

Съкращения
До момента са освободени 500 души от планираните 2000 в БДЖ, за още 700 процедурата за масово уволнение е започнала, каза Пенчо Попов. Остават 700 души, които трябва да бъдат освободени до края на май тази година. Пред-

вижда се БДЖ да съкрати около 30% от административния персонал. В същото време обаче се създават маркетингови звена, които ще работят за привличане на нови клиенти чрез специални пакети от услуги. Един от тези пакети предлага комбинирани билети за влак и автобус.

Илиана Тончева

Бизнес кредитирането започва да се размразява

Финансовите институции остават консервативни при анализа на клиентите

Бизнес кредитирането ще се раздвижи през 2010 г., прогнозира от небанковото дружество Кредитекс. Прозорливите предприемачи ще се възползват от ситуацията, а дружествата ще правят по-консервативен финансов анализ, обясниха от компанията.

Оценка
Експертите от Кредитекс оценяват изминалата 2009 г. като осезаемо различна за сектора. Нараснал е броят на компаниите, които търсят кредит не за развие на бизнеса си, а за реструктуриране на финансовите си задължения, обясни Красимир Гумнишки, мениджър Бизнес кредитиране в

Кредитекс. В същото време финансовите дружества са преместили фокуса си към по-доброто управление на риска, посочи той. Според него кредиторите са променили отношението си към пазара на имоти. Причините са свитият пазар на недвижими имоти и намаляването на стойността на обезпеченията, допълни Гумнишки.

Прогноза
През 2010 г. ще започне постепенно раздвижване на пазара на бизнес кредитите, но финансовите институции ще правят по-консервативен анализ на клиентите си, смятат от Кредитекс. Тази по-внимателна оценка на риска ще повиши качеството на отпусканите кредити и ще доведе до по-голяма сигурност на пазара, посочиха от Кредитекс. Според експертите от

► **Внимателната оценка на риска ще повиши качеството на отпусканите кредити, смята Красимир Гумнишки от Кредитекс**

дружеството финансовата дисциплина на клиентите също ще бъде подобрена през тази година. Роля за това ще изиграе включването на небанковите дружества в Централния кредитен регистър. Към анализа на потенциалните клиенти ще бъде включен и нов кри-

терий за оценка, обясниха от Кредитекс. Той ще бъде отговор на въпроса как се справя компанията по време на криза. Анализът ще дава допълнителна информация за рисковия профил и гъвкавостта на една компания, поясниха от дружеството.

Радослава Димитрова

С 50% по-малко данъци при дарения

До 10 февруари физическите лица ползват отстъпка, ако внесат данъка си

Всеки българин може да намали с 50% дължимите данъци, ако е дарил средства за Фонда за лечение на деца, напомнят от НАП. Друго данъчно облекчение за физическите лица е дарение за културни институции и организации. В този случай сумата, върху която се начислява дължимият данък, се намалява с до 15%. Облекчението е валидно и при дарение в полза на специализирани институции за деца, на детски ясли, детски градини, училища. Данъчни облекчения ще се ползват и при дарения на юридически лица с нестопанска цел.

Застраховка
Друго облекчение са направените през 2009 г. лични

вноски за допълнително доброволно социално и здравно осигуряване и за застраховка Живот. В този случай до 10% от данъчната основа може да се намали. До 5% от всички доходи на физическите лица се намаляват с дарения през годината не трябва да надхвърлят 65% от годишната данъчна основа. Срокът за подаване на данъчната декларация за доходите на физическите лица е 30 април 2010 г. При подадена декларация до 10 февруари се ползват 5% отстъпка от дължимия данък.

Условие
От приходната агенция посочват, че всички направени дарения през годината не трябва да надхвърлят 65% от годишната данъчна основа. Срокът за подаване на данъчната декларация за доходите на физическите лица е 30 април 2010 г. При подадена декларация до 10 февруари се ползват 5% отстъпка от дължимия данък.

Биляна Вачева

Всеки пети българин без работа през 2010 г.

Правителството сериозно да се заеме с реализацията на национални обекти, призовават от БСК

Всеки пети българин ще остане без работа през 2010 г., заяви председателят на БСК Божидар Данев. Правителството прогнозира средногодишна безработица от 11.5%, което, ако се съпостави със сегашната безработица, означава, че в края на годината ще се стигне ниво от 13.7%. Ако към тях се прибавят обезкуражените, чийто брой е надхвърлил вече 180 хил. души и ще продължи да се увеличава, реалната безработица ще достигне 19-20%, показват сметките на БСК. В някои общини на Северозападна и Североизточна България безработицата ще достигне дори до 60%.

Прогнози

Високата безработица е сериозна опасност България да излезе от кризата, смята Данев. Това ще увеличи криминалната обстановка, ще срина осигурителната система, потреблението и приходната част на бюджета, каза още той. Според прогнозите на БСК дъното на кризата ще се достигне през второто тримесечие на 2010 г. На България обаче са нужни години до възстановяване на икономиката до предишните нива на растеж.

Мила Кисьова

Реакция

Бизнесът изчерпа ресурса си за запазване на работните места. БСК настоява правителството да се заеме много сериозно с реализацията на национални обекти, които да абсорбират свободната маса безработни и да стимулират развитието на икономиката.

Камарата е готова със списък от подобни проекти, който вече е представен на министъра на икономиката Трайчо Трайков. За тези проекти има инвеститорски интерес и може да се изпълнят с концесиониране с минимално, почти нулево държавно финансово участие, твърди Данев. По повечето от тях има и висока степен на предварителна готовност, но държавата не проявява активност да ги придвижи. Сред предложените от БСК проекти е ускорена газификация на страната, изграждане на още два моста на Дунав, високоскоростни жп линии, магистрала, транспортни тунели и др.

Ресурс

Свеж финансов ресурс държавата може да осигури с продажба на емисии по Протокола от Киото, които, ако не се изтъргуват, ще изгорят в края на годината. По данни на МОСВ те се равняват на 1 млрд. USD. Продажбата на държавните дялове в Марица-изток, Белене и ЕРП се чака от много инвеститори.

► Високата безработица е сериозна опасност България да излезе от кризата, смята Божидар Данев, председател на БСК

СНИМКАЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Проекти Предложения

- Национална програма за ускорена газификация
- Национална програма за саниране на жилищни и обществени сгради
- Електронно правителство
- Възобновяване на напоителната система и хидроенергийното строителство (язовири и пречиствателни станции)
- Реконструкция на навигацията по българския сектор на Дунав
- Дунав мост 3 и 4 при Оряхово - Бекет и при Силистр

ра - Кълъраш

- Магистралите Струма, Хемус, Черно море, Русе - Стара Загора - Кърджали, Северна околостростна дъга на София, София - Калотини
- Връзките между магистралите Струма и Тракия, Тракия и Хемус
- Транспортни тунели при Шипка, Петрохан, Троян - Кърнаре
- Газопровод Турция - България
- Ro-La терминал Турция - река Дунав
- Високоскоростни жп линии
- Възстановяване на проектните скорости в жп

мрежата по коридори 4, 8, 9 и 10

- Двупътна жп линия за смесено движение (пътнически и товарни влакове) с повишени скорости на движение Видин - София - Кулата
- Реконструкция и модернизация на жп линията София - Пловдив - Бургас
- Транспортна връзка между аерогара София и Централна жп гара
- Развитие на транспортните жп и пътни връзки между Русе и Варна
- Автоматизирана GPS система за управление на вагонния парк

Брюксел Дянков на среща на ЕКОФИН

Вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков ще участва в първото заседание на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН) за тази година. На днешната среща ще бъде представена работната програма на испанското председателство. Министрите ще обсъдят директивата за данъците върху спестяванията и проекта на споразумение с Лихтенщайн за борба с измамите.

Б. Вачева | **pari.bg**

Варна Половината от фирмите подават отчети онлайн

От общо 28 292 годишни отчети на нефинансови предприятия и еднолични търговци 51.1% са подадени по електронен път, а 49.9% - на хартиен носител. Това съобщи директорът на Териториалното статистическо звено във Варна Деян Славов. Той допълни, че в момента се обработват още около 1000 отчета на фирми. От началото на тази година фирмите може да избират дали онлайн да попълнят отчета си в статистиката, или да го занесат на хартия в НАП. Електронният подпис улеснява работата и намалява разходите на фирмите, уточни Славов. По думите му все по-голяма част от компаниите имат такъв подпис.

Б. Вачева | **pari.bg**

Строителната камара не приема 10% отстъпка

Искат да се спази споразумението от 23 декември

Камарата на строителите в България не е участвала и не е страна по споразумението с финансовото министерство, което договори в края на миналата седмица с четири компании отстъпка от 10% от стойността на извършените от тях поръчки. Това се казва в декларация, подписана от председателя на камарата Иван Бойков. Членовете на камарата няма да опростят на ведомството на Симеон Дянков част от дължимите пари за инфраструктурни проекти. Има подписано споразумение на 23 декември 2009 г. между финансовото и регионалното министерство и Камарата на строителите, където са уточнени задълженията към всяка една от фирмите, и то трябва да се спазва, се казва в официалното писмо.

Споразумение

Както в. Пари писа, Ми-

нистерството на финансите е поставило условие фирмите да се откажат от 10% от стойността на проектите, за да получат парите си. Ведомството на Симеон Дянков официално съобщи в петък, че фирмите са се съгласили доброволно на този вариант. Това са Холдинг Пътища, Пътни строежи-Пловдив, Адива-Перник и АБ АД Хасково.

Дългове

Държавата дължи между 1 и 1.5 млрд. лв. на строителните компании за извършени от тях поръчки. Официално признати са само 400 млн. лв., по които има фактури. Регионалното министерство представи разчет за дължимите средства - 200 млн. лв. За тях беше определен график за изплащане, като първият транш от 40 млн. лв. трябва да бъде изплатен до края на януари. Досега обаче финансовото министерство не е превело парите.

Илиана Тончева

Двама министри установиха, че обгазяването на Стара Загора не е от полигона Змейово

Причината са автомобилният трафик и битовото изгаряне на твърди горива

Министърът на околната среда и водите Нона Караджова и министърът на отбраната Николай Младенов поеха ангажмента пред старозагорци да открият причината за системното обгазяване на града и да решат проблема.

Проблемът с обгазяванията в града, в който живеят над 300 хил. жители, е от 2002 г. и нито едно правителство оттогава не е открило причината за това. Едно от най-лансираниите предположения са дейности, които се провеждат на военния полигон в Змейово. Работата на теحوвете в Марица-изток се отхвърля като вероятна причина за обгазяванията, защото автоматичните измервателни станции не са показвали превишения на допустимите норми.

Тест

След дискусия с представители на научните среди,

неправителствени организации и бизнеса в Стара Загора в понеделник министрите присъстваха на демонстрация на изпитване на боеприпаси на полигона в Змейово. След това бе измерено качеството на атмосферния въздух. Министър Караджова и министър Младенов категорично заявиха, че дейностите в полигон Змейово не са причинител на замърсяването на атмосферния въздух в Стара Загора. Вярвам на данните на автоматичните измервателни станции, които сочат, че няма начин замърсяването да идва от полигона Змейово, каза министър Караджова. Няма заповед за закриване на полигона, увери в Стара Загора министър Младенов.

Версии

Според министър Караджова причините за последното обгазяване са били автомобилният трафик, битовото изгаряне на твърди горива, производствени процеси с котли и метеорологичната обстановка. В момента в региона тече комплексна проверка за евентуалните източници на замърсява-

► Вярваме на данните на автоматичните измервателни станции, които сочат, че няма начин замърсяването да идва от полигона Змейово, заявиха министрите Караджова и Младенов

не на атмосферния въздух. След това ще бъде направен антикризисен план, каза Караджова. Една от причините за обгазяването в периода 22-23 декември миналата година е т.нар. температурна инверсия и тя трябва да се отчита и прогнозира и в бъдеще, е мнението на ст.н.с. д-р Христомир Брънзов от БАН.

Протест

Докато в областната администрация се провеждаше дис-

кусията за въздуха на Стара Загора, отвън се проведе граждански протест с участието на десетки старозагорци. Екоорганизации връчиха декларация на двамата министри, в която настояват те публично да признаят обгазяването на Стара Загора за значим обществен проблем. Протестиращите настояват да се разследват причините и да се обявят публично необходимите мерки, които трябва да се предприемат.

Сашка Панайотова

Туризмът се е свил с 4% през 2009 г.

Тази година се очаква възстановяване и ръст от 2 до 4%

Туристическият бранш в световен мащаб отчита спад от 4%. Това бе съобщено на 47-ия конгрес на Международната хотелиерска и ресторантьорска асоциация (IHRA), който се провежда в Белград. За Европа и Близкия изток спадът е 6%, в Азия и Пасифика - 2%, в Америка - 5%. Само Африка има ръст от 5%. Показателите от последните месеци на 2009 г. са оптимистични и очертават началото на възстановяването на световния туризъм.

Прогноза
За 2010 г. експертите обаче

Отличия България взема 5 награди

► България ще получи 5 награди от Международната хотелиерска и ресторантьорска асоциация (IHRA) по време на 47-ия конгрес на сдружението. Грандхотел Поморие е отличен като най-добър хотел, Harry Bar&Grill - най-добра ресторантска верига, хотел Димят във Варна - най-добър бизнес хотел, а грандхотел Велинград - най-добър SPA хотел. Освен това на 4 април Велико Търново ще бъде обявен за културна столица на Балканите по решение на Балканската хотелиерска и ресторантьорска организация.

очакват годишен ръст от 2 до 4%. Това ще бъде годината на възстановяване за световната туристическа индустрия, смята и Иво Маринов, зам.-министър на икономиката, енергетиката и туризма, който присъства на конгреса на IHRA.

Съвети
Убеждавайте и притискайте вашите правителства да работят за туризма, съветва президентът на IHRA Гасан Аиди. Трябва да убедите администрацията, че свалянето на ДДС означава нови инвестиции в сектора и нови работни места, каза той. По думите му цените не трябва да се свалят, тъй като после е трудно да се върнат на предишните им нива. Предлагайте за същата цена повече екстри на туристите, съветва още Аиди.

Акценти
Хотелиерите трябва да акцентират на маркетинга и привличането на нови клиенти, казва президентът на IHRA. По-добре по-малко служители в счетоводството, но повече експерти в отдела по маркетинг и продажби, защото това са хората, които носят приходи, смята той. Според него в България, Сърбия и Черна гора има прекрасен персонал, но собствениците трябва да инвестират в обучението и квалификацията.

През тази година 50 млн. китайци ще получат международни паспорти с право да пътуват навсякъде по света. Това е огромен потенциал, но ще спечели този, който пръв се насочи към китайския пазар, добавя още Аиди.

Дарина Черкезова

Увеличение Пристанище Свищов с 30% ръст на пътниците

Близо 43 хил. преминавания на пътници регистрира Международно пристанище Свищов за 2009 г., съобщиха от пристанището. Това е увеличение от 30% спрямо предходната 2008 г. 33 328 пътници са минали през пристанището чрез ежедневната корабна линия между България и Румъния, която стартира в средата на 2007 г. Близо 2400 пътници са се възползвали от възможностите, които предлага круизният кораб - семинари и корпоративни събития на борда, круизи или семейни тържества. Преди седмица пристанище Свищов беше закупено от металургичното предприятие Стомана индустри от досегашния му собственик Свилоза АД. Р. Христова | **pari.bg**

Данъкоплатци Фирми от Добрич ще се обслужват в НАП Варна

58 фирми от Добричка област, които са средни данъкоплатци, вече ще бъдат обслужвани в Регионалната дирекция на НАП във Варна. След структурните промени в агенцията 8 местни фирми са преминали към отдел Големи данъкоплатци в НАП София, събщи директорът на НАП в Добрич Стефан Стефанов. Той напомни, че има възможност физическите и юридическите лица да подават данъчни и осигурителни декларации в пощенските станции с обратна разписка. От началото на 2010 г. справки за здравноосигурителния си статус в НАП са потърсили 1413 души, като от тях 185 са внесли дължимите осигуровки. От възстановени здравноосигурителни права в приходната агенция в Добрич са влезли 150 хил. лв.

Б. Вачева | **pari.bg**

Гонят соларните плодородните

Браншовата асоциация призова министър Найденов за по-меки мерки

Блокирането на промяната на статута на земеделски земи ще застраши реализацията на проекти за изграждане на соларни централи, които кандидатстват по европрограми. По данни на Българската фотоволтаична асоциация по Програмата за развитие на селските райони е кандидатствано за финансиране в размер на 50 млн. лв.

Ограничения
Преди дни и министърът на земеделието Мирослав Найденов обяви, че ще въведе ограничения за изграждането на съоръжения за производство на зелена енергия в България. Предвижда се забрана на променянето на статута на земеделските земи от първа до четвърта категория в индустриални. Причината е, че това са най-плодородните земи. Подадени са близо 500 заявления в Министерството на земеделието и храните за промяна на статута на около 7500 дка земеделска земя предимно от първа до четвърта категория, обяви министър Найденов. Проблемът е, че след това връщането на статута на земята става много трудно, коментира Костадинка Тодорова, шеф на дирекция ВЕИ в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Алтернатива
Подобна забрана да се въведе само за земи от първа

и втора категория, които представляват около 2% от обработваемите площи, предлагат от Българската фотоволтаична асоциация. Оттам настояват ограничението да не засяга трета и четвърта категория, където основно е насочен и инвеститорският интерес за изграждането на фотоволтаични и вятърни централи в момента.

Асоциацията предлага още да се увеличат тарифите за промяна на статута на земеделските земи - колкото по-висока категория са, толкова по-високи да бъдат държавните такси. Така с пазарен механизъм ще бъде ограничена промяната на предназначението на високи категории земеделска земя, казва Никола Газдов, председател на асоциацията. По този начин ще бъде предотвратена и опасността да се променя статутът на земи по проекти, които няма да се реализират.

Друго предложение на асоциацията е да се въведат механизми за доказване на финансовата обезпеченост на инвестиционните проекти чрез авансово заплащане на таксата по присъединяване към разпределителната мрежа. В момента по данни на МИЕТ само два такива договора са сключени с НЕК.

Площи
Според експертите на Българската фотоволтаична

асоциация (БФА) проектите за ВЕИ няма да заемат голяма част от обработваемите площи. В България общата площ на земеделските земи е 50 млн. дка, от които 30 млн. дка са обработваеми. Пазарът на фотоволтаични инсталации в България за следващите 5-10 години ще достигне приблизително 1800 MW инсталирана мощност, казват от браншовата асоциация. При необходими около 30 дка на инсталиран мегават това прави площи в размер на около 54 000 дка, или под 0.002% от земеделските площи в България и под 0.005% от обработваемите площи. Това е твърде нищожен процент, който няма да намали драстично използването на плодородни земи по предназначение и биоразнообразието, обясни Никола Газдов. От Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България също възразиха на твърдението, че с проектите за ВЕИ се индустриализира плодородна земя. Според КРИБ от 120 000 дка за всички ВЕИ проекти едва 0.4% са плодородна земя.

Опасения
Ако земеделското министерство все пак реши да изпълни заканата си, проектите за ВЕИ ще бъдат изтласкани в планинските и предпланинските райони, които са от седма до десета категория, казват

► Според експертите на заемат голяма част от

от браншовата асоциация. Това поставя под риск природата, защото в тези земи е и най-голямото биоразнообразие. От асоциацията поставят и въпроса защо продължава да се променя статутът и да се вкарват в регулация земеделски терени за изграждането на бензиностанции, търговски и промишлени площи, ваканционни комплекси. Според тях намеренията на земеделския министър са дискриминационни спрямо ВЕИ.

Ралица Христова
Гая Кларк

Гласят по-строг контрол при добива

► Много от фирмите извършват нарушения, като добиват по-големи количества от разрешените им в концесионните договори, твърдят от министерството на околната среда

Браншът подкрепя намерението за двегодишен мораториум

Докато доскоро блокираните с години искания за разрешения на добив на инертни материали пречеха на бизнеса, сега браншовата асоциация настоява да се затегне контролът при добива им. Вече са издадени 372 разрешения за добив от екоминистерството. Много от фирмите обаче извършват нарушения, като добиват по-големи количества от разрешените им в концесионните договори, твърдят от министерството на околната среда. В интервю за столичен всекидневник в понеделник министър Но-

паркове от парцели

Българската фотоволтаична асоциация проектите за ВЕИ няма да обработваемите площи

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Лицензи Регулаторът разреши два ВЕИ проекта

► Сосиете ендюстриел дьо Л'Атлантик ЕАД получи безусловен лиценз от държавния регулатор, докато АСМ БГ Инвестиции ООД получи само условен лиценз. ► Явно решението на комисията се е повлияло от факта, че на АСМ БГ Инвестиции ООД капиталът е почти 100% заеман.

► Първият инвеститор е купил имот в местността Яневец в землището на село Срем, Хасковско, и ще строи там соларен парк с мощност 19.1 мегавата. Срокът на лиценз е за 25 години. РИОСВ Стара Загора също е дало разрешение. Дружеството е дъщерно на френската компания EDF EN, което ще финансира изграждането на фотоволтаичната централа.

► АСМ БГ Инвестиции ООД ще изгражда фотоволтаична централа Само-

водене на закупена вече земя край Велико Търново. Мощността ще е 25 мегавата. Присъединяването към преносната мрежа ще бъде чрез изграждане на собствена подстанция на дружеството. Анализът на ДКЕВР сочи, че поради финансовите загуби на АСМ БГ Инвестиции ООД за последните две години са се увеличили общите дългове. Това предполага ниска обща ликвидност и възможен риск при търговската дейност.

Оптикс АД печели проект за охрана на морската граница

Поръчката, която ще изпълни компанията, е на стойност 40 млн. лв.

Фирма Оптикс АД-Панагюрище оглави международния консорциум АТО и спечели военна поръчка за 40 млн. лв. за охрана на морските граници на България по стандартите на Шенген. Проектът се нарича Синя граница и включва изграждането на сухоземни и мобилни постове, екипирани с термовизионни системи за нощно наблюдение, радары и комуникационна система между постове.

Срок

Проектът трябва да приключи за 12 месеца, така че България да бъде готова да посрещне шенгенските стандарти за гранична сигурност не по-късно от септември 2011 г. Основната и най-сложна част от проекта Синя граница са произвежданите от Оптикс АД термовизионни системи, лазерни далекомери и камери за дневно наблюдение, които се разполагат както на брега, така и на гранични катери. С тях патрулите ще могат да наблюдават морска зона с дълбочина 20 км. Радарите на варненската фирма Черно море АД ще дават възможност за наблюдение

► Специализираната апаратура за защита на морската граница ще бъде изработена в Оптикс АД

и контрол на още по-голям морски периметър. Свързочните средства на германската фирма Атлас ще позволят постоянна и ненарушима комуникационна връзка между патрулите и координационния им център.

Конкуренция

Според Желязко Гагов - маркетингов мениджър в Оптикс АД, компанията им е спечелила изпълнението на проекта в остра конкуренция със световни корпора-

ции като Талес, Индра, IAI и др. Оптикс АД има опит в охраната на сухоземните граници на страната ни. С нейни системи за нощно наблюдение са оборудвани 50 автомобила на Гранична полиция, охраняващи участъци от сухоземната граница на страната. Новата поръчка обаче ще ни даде познания за работа в екип с други компании и вероятно нови насоки на дейността ни, заяви Гагов.

Михаил Ванчев

Sony пуска две нови серии лаптопи в България

Дебютът на Vaio Y и F ще бъде до края на януари, цените започват от 1600 лв.

Нови две серии на лаптопите си Vaio ще представи Sony в България, съобщиха от компанията. Те ще бъдат най-новите попълнения в портфолиото на компанията, а цените им започват от 1600 лв.

Продукти

Дебютът на сериите Y и F е насрочен за края на месеца, след като Sony продължава да налага преносимите си компютри у нас. Официалният им дебют беше в края на 2008 г., а през третото тримесечие на миналата година пазарният дял на компанията според IDC беше малко над 1.1%.

Според прогнозите на анализаторите спадът в продажбите на преносими компютри за цялата изминала година е 22%, а през третото тримесечие пазарът се сви със 17%.

Дебют

Серията Y е насочена предимно към потребителите, които предпочитат прено-

► Sony продължава да навлиза с нови потребителски предложения на пазара на лаптопи у нас

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

сими машини. Лаптопите от нея са с тегло под 1.8 кг, а дисплеят е с диагонал 13.3 инча. Началната им цена в България ще бъде 1600 лв., коментират от компанията.

За феновете на по-големите лаптопи от Sony ще пуснат серия F, чиято основна черта е 16.4-инчовият дисплей. Той е подкрепен от видеокарта NVIDIA, а част от представителите на серията поддържат Full HD резолюция. Цената им започва от 1999 лв. за ниския клас и стига

до 3099 лв. за високите клас машини.

В края на миналата година от компанията обявиха, че ще залагат предимно на масовия потребителски сегмент и представиха лаптопи в по-ниския ценови сегмент под 2000 лв.

С представянето на новите си лаптопи Sony вече дистрибутира официално 7 серии от продуктова гама Vaio у нас. Те може да бъдат намерени в Технополис, Техномаркет, Sony Center и Плесио.

Христо Ласков

на инертни материали

на Караджова обяви, че се обмисля двугодишен мораториум и върху добива на строителни материали.

Мярка

За да има по-добър и ефективен контрол, предлагаме да се въведе задължението независим одитор да верифицира данните, предоставени от концесионера, заяви Тома Гийо, съпредседател на Българската асоциация на производителите на инертни материали (БАПИМ). Докладът на този одитор трябва да бъде неразделна част от декларацията на концесионера до държавата. От БАПИМ смятат, че така концесионерите няма да може да мамят държавата, като вписват по-малки количества добив

от реалния, и ще плащат честно концесионната такса.

Измерване

Всички сериозни компании в индустрията, каквито са членовете на БАПИМ, разполагат със системи за измерване на количествата добити инертни материали, каза Гийо. Използват се много методи за измерване - специална станция, софтуерни програми за изчисляване на обемите, заснемане на участъците, което се извършва с определена периодичност, лентови кантари за измерване на скалната маса за преработка и автокантари за измерване на количествата инертни материали за продажба. Около 70 компании

в момента имат концесии за добив на инертни материали на различни места в страната.

Мораториум

От асоциацията подкрепят предложението на екоминистъра Нона Караджова да се спре временно издаването на нови разрешителни за добив на инертни материали. От БАПИМ стигат и по-далеч, като предлагат и да се инкриминира незаконното копаене на пясък и чакъл. Министерството на околната среда и водите да направи проверка и да установи колко от 317-те кариери реално работят. По данни на БАПИМ в района на София от 60 концесии се разработвали едва 30.

Красимира Янева

**Откуп
Сомалийци
получиха 9 млн.
USD за танкер**

Сомалийски пирати освободиха гръцкия танкер Maan Centaurus за рекордно висок откуп, съобщава Financial Times. Според изданието платената за освобождаването сума е била между 5.5 и 9 млн. USD. Това е и най-високата цена, плащана от собственици на отвлечен кораб до момента. Maan Centaurus е бил освободен в 8.30 ч местно време в понеделник сутринта. Танкерът е превозвал 2 млн. барела нефт и е вторият по големина отвлечен кораб от сомалийски пирати до момента. Всички 28 членове на екипажа му са в добро здраве. Изминалата 2009 г. беше най-активна за сомалийските пирати, които отвлечаха 47 кораба. Според статистиката в момента край бреговете на Сомалия са акостирали общо 11 кораба с 266 души екипаж. Сред тях има и 15 българи, които бяха отвле-

чени в края на миналата и началото на настоящата година. През 2008 г. бяха отвлечени 42 плавателни съда.

**Решение
ЕЦБ спира да
дава швейцарски
франкове**

Европейската централна банка ще прекрати поредната си програма за подпомагане на ликвидността на пазарите. Този път управлението от Жан-Клод Трише трезор ще прекрати отпускането на швейцарски франкове от края на януари. До момента трезорът е отпуснал швейцарска валута на стойност над 25 млрд. EUR под формата на различни програми. Те обаче ще бъдат прекратени заради намалялото търсене и подобрилите се условия на пазара на финансиране, коментират в официално съобщение от ЕЦБ. Банката вече започна с прекратяването на други програми, като през септември миналата година спря да отпуска американски долари. През ноември 2009 г. стана ясно, че трезорът ще затегне и изискванията за кредитен рейтинг за различните ценни книжа, които приема като гаранция за отпусканите заеми.

Янукович и Тимошенко отиват на втори тур

► **Въпреки че Виктор Янукович има преднина на първия тур, украинският премиер Юлия Тимошенко е сигурна в крайната си победа**

Премиерът на Украйна изостана на втора позиция с 25 на сто от гласовете за президент

Лидерът на проруски настроената украинска опозиционна Партия на регионите Виктор Янукович и премиерът на страната Юлия Тимошенко ще се борят за президентското място в Киев на балотажа на 7 февруари. Това показва резултатите от проведения се в неделя вот за държавен глава, който е първи от Оранжевата революция през 2004 г. Изборите бяха наблюдавани от над 3000 чуждестранни делегати, които следиха за гладкото им провеждане.

Резултат

Според предварителните резултати от вота преднината на бившия премиер Янукович пред настоящия държавен лидер Тимошен-

ко е между 10 и 11%. След 90% преброени протоколи Янукович е спечелил 35.59% от гласовете, пише Reuters. Тимошенко е извоювала 24.97%, а за настоящия президент Виктор Ющенко са останали около 5-6% от бюлетините.

Ефект

Изходът от изборите ще реши до голяма степен дали Киев ще наклони везните към Русия или към Европейския съюз, коментират анализатори. Затова и вотът беше следен от над 3000 чуждестранни наблюдатели. Прогнозите са, че на втория тур Тимошенко ще спечели по-голямата част от гласовете на отпадналите на първия вот кандидати, докато Янукович ще трябва да се пребори, за да извоюва допълнителна подкрепа освен Източна Украйна. Според Ющенко обаче вторият тур на изборите е предрешен в полза на Юлия Тимошенко.

Бразилия, Русия, Индия и Китай завземат света

► **Развиващите се икономики на Бразилия, Русия, Индия и Китай ще играят все по-важна роля на глобалната сцена. След 10 години те може да бъдат водещите й сили**

Развиващите се икономики понесоха по-леко кризата и излизат по-бързо от нея

Бразилия, Русия, Индия и Китай, които американската банка Goldman Sachs обедини в групата БРИК, ще стават все по-значим фактор в глобалната икономика, прогнозира Financial Times. Издание-то се позовава на проучвания и анализи, според които четирите държави завземат все по-големи позиции за сметка на вече развитите икономики.

Ръст

Въпреки че 2009 г. мина под знака на кризата, четирите държави усетиха много по-слабо ефектите от стагнацията в глобалната икономика. А в момента се възстановяват много по-бързо от останалата част от света. Това

кара Goldman Sachs да смята, че до 2030 г. Китай вече ще бъде най-голямата икономика в света, а до 2032 г. групата БРИК ще бъде по-голяма като обем от групата на седемте най-развити пазара в момента.

И в момента четирите държави държат по-голям дял от световната търговия от САЩ, а през миналата година Китай се превърна в най-големия износител в света, изпреварвайки Германия. Подкрепен от софтуерната и бек офис индустрията в Индия, руските нефт и газ и доминацията на Бразилия на голяма част от селскостопанските пазари, Пекин става все по-влиятелна икономическа сила.

Пазари

Подобна е ситуацията и на капиталовите пазари. Докато вече развитите икономики се борят за запазването на цените на акциите на борсите през последните 5 години, фондовите

борси в БРИК не спират да растат въпреки срива от миналата година. Така приключиха десетилетието на двойно по-високи нива спрямо 2005 г. Което кара анализаторите да вярват, че с възстановяването на глобалната икономика центърът на тежестта й ще се измести.

Точно както е станало след Втората световна война, когато с увереността и иновативността си САЩ завземат водещата позиция в глобалната икономика, измествайки европейските държави. Това от своя страна означава, че именно потребителите от БРИК ще трябва да изправят на крака глобалната икономика вместо американците, които бяха

движеща сила досега.

Промяна

Тази смяна няма да стане веднага, смятат специалисти. Причината се корени в разединеността на групата, което е пречка за генерализацията й. Китайската икономика от своя страна остава твърде зависима от външното търсене. И все пак въпреки тази си разединеност развиващите се икономики вече са фактор на глобалната икономика, смята Жан-Пиер Леман, професор по икономика в училището по мениджмънт IMD в Лозана, Швейцария. Според него обаче превръщането им в център на глобалната икономика ще отнеме поне още 10 години.

История Драматичен прогрес за БРИК

► Последните 10 години донесоха драматичен прогрес за четирите държави от БРИК.
► В началото на десетилетието само една от тях имаше кредитен рейтинг, докато в момента всички разполагат с такъв.
► Само преди 12 години валутните кризи в Бразилия и Русия разтърсиха глобалната икономи-

ка. Днес те имат достатъчно резерви, за да са сигурни в бъдещето си.
► Държавите от БРИК са допринесли за половината икономически ръст за периода 2000-2008 г., което е значително повече спрямо предходното десетилетие.
► Това обаче внася допълнителен дисбаланс. Китайският икономически модел на ръст зависи твърде много от чуждите инвестиции и износа, което доведе до огромен дефицит по текущата сметка в Източна Азия, сравним с този в САЩ.

595

► млрд. USD наля Пекин във възстановяването на икономиката си през 2009 г.

Cover story

Protection of companies' data remains problem

Law should limit publication of information or allow deletion, specialists suggest

Two years after its start, and despite the amendments for limiting the publicity of data, the Commercial Register is still a good source of confidential information about companies, businesses warned. Commercial Register officials and the Commission for Personal Data Protection (CPDP) admit the problems. All concerned parties are adamant that urgent legal amendments are needed to protect businesses. Both companies and the state have ideas for reform but there is no clarity as to when they will be carried out.

Problem

The website of the Commercial Register gives everybody access to confidential information about the registered companies, CPDP chairwoman Veneta Shopova told the *Pari* daily. That creates grounds for blackmailing, since the public data include companies' financial reports, addresses, contract details etc., Sofia Chamber

► **We are going from one extreme to the other: no information or the whole information, lawyer Vladimir Penkov commented**

of Commerce and Industry chairman Georgi Chernev commented. We are personal data administrators and the law obliges us to protect the data of our employees; at the same time the data we submit are not protected, business representatives told the *Pari* daily.

Reply

It is true that the website reveals information like ID card

numbers, addresses, management contracts and remunerations, Commercial Register's Boyan Terziev admitted. According to him, however, companies provide the data voluntarily, while administrators are legally bound to publish and publicise the data.

Case

We are going from one extreme to the other; previously no public information was provided, while now the whole information is published, Vladimir Penkov, a lawyer, said. In his words there is a large discrepancy between the Commercial Register Act and the Personal Data Protection Act. According to the first law, companies get register by providing information voluntarily and everything they send becomes public. Sometimes, out of ignorance, they submit confidential information. However, according to the

Commercial Register Act, no data can be erased from the register, not even personal data that are protected under the Personal Data Protection Act.

Solution

We are considering legal amendments to protect companies, Terziev said. A good idea is to allow companies to request deletion of some of the data they have already filed, he added. The confidential information in the submitted documents may simply be barred from publication, Penkov advised. Changing the registration form and keeping only the obligatory boxes in it is probably the easiest way to solve the problem, he added. Now most of the lines in the form are not mandatory but companies fill in some of them. A new form will guarantee that all companies submit identical information and their data are protected, Penkov explained.

Complaints Most breaches registered in finance sector

- A total of 97 complaints were filed to the Commission for Personal Data Protection (CPDP) in 2009, preliminary data show.
- The bulk of complaints, about 60%, were found grounded. The CPDP carried

out 698 check-ups.

- Seventeen complaints were submitted against companies providing financial, lending and social security services.
- Sixteen complaints were filed against administrators in the information and telecommunications sector.
- The main complaint against companies is that they require too much information and personal data for the services they provide.

Amendments to SPV law get stuck

Property funds, asset management companies remain at variance over changes

The proposed amendments to the Act on Special Investment Purpose Companies (ASIPC) have been suspended, a *Pari* daily's inquiry showed. There is no progress on the draft, because there is no consensus within the investment community about the changes, the Financial Supervision Commission (FSC) admitted.

Differences

A *Pari* daily's inquiry showed that property funds and asset management companies continue maintaining different views and that the FSC will actually have the final say. According to management companies' representatives, the proposed amendments benefit only special purpose vehicles (SPVs). However,

” **The delay of dividend payments is unacceptable for us**

Stoyan Toshev,
chairman, Bulgarian Association of
Asset Management Companies

FairPlay Properties' CEO Manyu Moravenov said the law needs to be changed and that is necessitated by the international practice.

Amendments

There are several key amendments that cause disputes. According to the draft property funds will be able to put off dividend payments for 2008-11 by decision of the general meeting. In addition, SPVs will be able to use the dividends for 2009-11 to in-

” **The current law does not reflect the changing market situation**

Stoyan Malkochev,
CEO, ELARG Agricultural Land
Opportunity Fund

crease their capital. The new law will also boost investment in properties throughout the European Union.

Property funds will be allowed to invest in a wider range of instruments: money market, government securities, etc. A relieved procedure will be introduced for delisting and change of status from SPV into ordinary joint-stock company with the approval of three-quarters of votes at the general meeting.

Objections

The delay of dividend payments is unacceptable for us, the chairman of the Bulgarian Association of Asset Management Companies, Stoyan Toshev, commented. That is a material change of the rules effective when companies took their investment decisions, he added. Yug Market Fund Management also said the change in the dividend policy transforms the whole philosophy that grounded the purchase of shares in SPVs.

As a whole, management companies are happy that the legal amendments have been tabled for the time being. The regulations in the current law do not reflect the changing market situation, ELARG Agricultural Land Opportunity Fund CEO Stoyan Malkochev pointed out. At any rate, the debating sides remain too divided for any legal changes to take effect in 2010.

Energy Solar parks ousted from fertile lands

The ban on changing the use of agricultural land will jeopardise the implementation of solar park projects that apply for EU funding. Data of the Bulgarian Photovoltaic Association (BPA) show that companies have applied for BGN 50 million financing under the rural development programme. A few days ago minister of agriculture Miroslav Naydenov said that restrictions will be introduced on the construction of green energy production facilities in Bulgaria. A ban is mulled on the change of use of fertile land (categories 1 to 4) into industrial. Nearly 500 requests have been submitted to the ministry for changing the use of 750 ha of agricultural land, Naydenov pointed out. According to BPA, however, the ban should only concern categories 1 and 2, which make up 2% of the cultivated land in Bulgaria. Investors in solar and wind projects are interested mainly in land of categories 3 and 4.

Labour One in five Bulgarians to be jobless in 2010

One in five Bulgarians will remain jobless in 2010, Bulgarian Industrial Association (BIA) chairman Bozhidar Danev pointed out. The government projects an average unemployment rate of 11.5%, which means that end-year unemployment will reach 13.7%. If the 180,000 discouraged jobless are added to the figures, the actual unemployment level will reach about 20%, BIA reckons. The share of the unemployed in some municipalities in northern Bulgaria may even hit 60%. High unemployment may ruin Bulgaria's social security system, consumption and budget revenues and compromise the recovery from the downturn, Danev underscored. According to BIA, the crisis will hit bottom in the second quarter of 2010 but Bulgaria will need years before the economy reaches its pre-crisis growth levels.

Project Optics wins BGN 40m border security contract

An international consortium headed by Panagyurishte-based Optics has won a BGN 40 million ordi-

nance contract for security of Bulgaria's sea borders in line with the Schengen standards. The project includes construction and equipment of observation posts and has to be completed within 12 months. Optics will provide the main systems, radars will be supplied by Varna's Cherno More. The communication equipment will be secured by Germany's Atlas. Optics competed for the contract with world-renowned corporations like Tales, Indra, IAI etc, marketing manager Zhelyazko Gagov said.

Transport BDZ in joint venture talks with Deutsche Bahn

Representatives of Deutsche Bahn are coming at the end of January to hold talks on a joint venture in cargo transport with railway carrier BDZ, transport minister Alexander Tsvetkov said. He met with trade unions on Monday to discuss delayed wages in the railway sector. Setting up a joint venture is one of the measures for reform. It will allow upgrading the trains, increasing cargo transport and stabilising the company's finances, Tsvetkov commented. A joint venture with the German company was first discussed in late 2009. The form of partnership is now to be agreed. One option is for a logistic subsidiary of Deutsche Bahn to apply for a railway operator license. According to *Pari* daily's sources, that will be DB Schenker. We have discussed privatisation of BDZ's cargo transport operations by a foreign company but the parameters are not clear and that is not a priority at present, Tsvetkov said.

Debts Trace refuses to ink agreement with FinMin

Trace Group Hold has refused to sign a payment agreement with the finance ministry, CEO Tsvetan Tsonev told the *Pari* daily. On Friday the finance ministry announced it has signed an agreement with construction companies on the remittal of overdue payments for performed construction services. According to the ministry, companies have agreed to a 10-percent discount. There are debts to Trace, but we refused to sign the agreement because we cannot accept such discounts, Tsonev pointed out.

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Решение

Трейс отказа договорка с Министерството на финансите

Холдинг Пътища АД ще получи с 10% по-малко средства

Трейс Груп Холд АД е отказало да подпише споразумение с Министерството на финансите за разплащане по договори със строителните фирми, научи в. Пари. Информацията беше потвърдена и от Цветан Цонев, главен изпълнителен директор на Трейс.

Причина

В петък от МФ съобщиха, че са подписали споразумение със строителни фирми за начина и сроковете за разплащане по дейности за поддръжка на транспортна инфраструктура. Финансовото ведомство се е споразумяло да плати просрочията, но фирмите са направили 10% отстъпка.

Задължения към Трейс има, но ние отказахме да подпишем споразумение, защото не ни е възможно да направим подобни отстъпки за свършена или бъдеща дейност, коментира

за в. Пари Цветан Цонев. По думите му цените, които компанията е предложила, са коректни и няма накъде повече да се отстъпва.

Не мога да кажа какви точно са задълженията на държавата към Трейс, защото нещата са много динамични, добави Цонев. Според него обаче е възможно вземанията от държавата да са около 30-40 млн. лв.

Ние имаме подписани договори, в които ясно и точно са определени параметрите за двете страни, твърди Цветан Цонев. По думите му има свършена работа и срокове, в които трябва да се плати, защото в противен случай започват да текат лихви. В последните 10 години винаги има някакво забавяне на плащанията по пътни проекти, затова не виждам нищо притеснително сега, каза Цветан Цонев.

Сделка

Другата инфраструктурна компания в Sofix - Холдинг Пътища - се е съгласила с условията на Министер-

ството на финансите, съобщиха от холдинга. Компанията е сключила споразумение, като до 31 март МФ се ангажира да изплати на холдинга и дъщерните му дружества дължимите средства. Синият чип се е съгласил да направи 10% отстъпка от тези плащания.

Основание за сключване на споразумението е желанието и на двете страни да предприемат действия за разрешаване на проблемите, възникнали след икономическата криза, и за ограничаване на негативните последици от натрупването на неразплатени задължения, се казва в официално съобщение на Холдинг Пътища АД до инвеститорите на БФБ.

В отделно съобщение до инвестиционната общност от ХД Пътища обявиха, че са сключили договор с Агенция Пътна инфраструктура за 4.4 млн. лв. Компанията ще поддържа 182 км републикански пътища в района на Ботевград.

Атанас Христов

Промяна в дивидентната политика е неприемлива

КФН направи проучване сред участниците на пазара относно необходимостта от промени в Закона за АДСИЦ. Всички бяха на мнение, че изминалият период е показал, че имаме добре работещ закон, в който е добре да бъдат направени промени вследствие опита от приложението му в практиката. Много от предложенията за промени се приемат от всички заинтересовани страни, като например: увеличаване на първоначалния капитал,

Стоян Тошев,
председател на БАУД

инвестиции в ЕС, сметки и в други банки освен банката депозитар в случаите на усвояване на кредит и т.н.

Проявиха се и много различия. Основното за нас в БАУД беше искането за отлагане на изплащане на дивиденди, което е съществена промяна в правилата, при които инвеститорите са взели своите инвестиционни

решения. За нас това е неприемливо.

Друго неприемливо предложение беше даването на възможност за вземане на заеми не само от банки, но и от други лица. В резултат не се стигна до проект, който да се поддържа от всички заинтересовани страни в този сектор на пазара и КФН, разумно според нас е преценила, че без консенсус е по-добре да не се предлагат каквито и да било промени.

„Комисията за финансов надзор разумно е преценила, че без консенсус е по-добре да не се предлагат каквито и да било промени в Закона за акционерните дружества със специална инвестиционна цел

Емисия

Започва търговия с правата на Енемона

Правата от увеличението на капитала на Енемона с привилегировани конвертируеми акции ще се търгуват на Българската фондова борса от 25 януари. Емисия-

та е от 5 966 800 акции с емисионна стойност 9.92 лв. всяка. Тя ще се счита за успешна, ако бъдат записани поне 1 млн. привилегировани акции. Гарантираният годишен дивидент е 10% от емисионната стойност, или 99.2 ст. на една акция. На 17

февруари ще се проведе аукцион за незаписаните права. Последната дата за сключване на сделки с акции на Енемона, в резултат на които инвеститорите ще имат право да участват в увеличението на капитала, е сряда, 20 януари 2010 г.

Промените в Закона за АДСИЦ за

Фондовете и управляващите дружества

► Новият закон ще разреши на АДСИЦ да инвестират в недвижими имоти на територията на

Предложенията за промени в Закона за дружествата със специална инвестиционна цел са стопирани, показва проучване на в. Пари.

Няма никакво придвижване на проектозакона за АДСИЦ, признаха вчера от Комисията за финансов надзор. Причината е, че няма консенсус с инвестиционната общност по всички въпроси. От надзора обясниха, че не е ясно кога ще има някаква промяна в ситуацията.

Разногласия

Проучване на в. Пари сред фондовете за имоти и управляващите дружества показва, че те продължават да поддържат противоположни мнения и че последната дума всъщност остава на КФН.

Според представители на управляващите дружества промените в закона, както са били предложени, са в полза единствено на самите АДСИЦ. Според Маню Моравенов, изпълнителен директор на Феър-Плей Пропъртис АДСИЦ, обаче законът има нужда от промяна и това се налага и от международната практика.

Промените

Ключовите промени, които предизвикват споровете, са няколко. Проектозаконът предвижда фондовете за имоти да имат възможността да отлагат изплащането на дивидент за 2008-2011 г. с решение на общото събрание. Освен това АДСИЦ ще получат възможност дивидентът за 2009-2011 г. да бъде използван за увеличаване на капитала. Новият закон ще разреши и инвестирането в недвижими имоти на територията на целия Европейски съюз. Друг ключов момент е, че ще бъде разрешено на фондовете за имоти да инвестират свободните си средства в по-широк кръг инструменти - вложения на паричния пазар, в държавни ценни книжа и др. Предвидено е и облекчаване на процедурата по делителване и смяна на статута на АДСИЦ в обикновено акционерно дружество без ликвидация при одобрение от 3/4 от гласовете в общото събрание.

Против

За нас е неприемливо искането за отлагане на изплащане на дивиденди, коментира Стоян Тошев, председател

на Българската асоциация на управляващите дружества. Според него това е съществена промяна в правилата, при които инвеститорите са взели своите инвестиционни решения. Инвестиционният консултант на Юг Маркет Фонд Мениджмънт също смята, че промените в дивидентната политика променят цялата философия, заради която са купувани акции от дружества със специална инвестиционна цел.

Друго неприемливо предложение е даването на възможност за вземане на заеми не само от банки, но и от други лица, каза още Стоян Тошев.

В крайна сметка управляващите дружества са доволни от оставането поне засега на стария вариант на Закона за АДСИЦ.

Нормите и регулациите в стария закон не са съобразени с променящата се пазарна ситуация, е аргументът на Стоян Малков, изп. директор на ЕЛАРГ фонд за земеделска земя. Страните, които спорят, остават разделени в исканията си и това обрича евентуални промени в Закона за АДСИЦ през 2010 г. на пълен неуспех.

Мазгалена Иванова

О Б Я В А

"ЛОЗАНА" ЕАД

ОБЯВЯВА КОНКУРС НА 29.01.10 Г ЗА ОТДАВАНЕ ПОД НАЕМ НА СЛЕДНИТЕ ПОМЕЩЕНИЯ:

I. София, ул. "Варна" № 50
търговски помещения
№ 1: 55 кв.м; № 2: 75 кв.м

II. София, ж.к. "Бели брези", бл. 7
№ 1: магазинно помещение 2 – 40 кв.м

Конкурсни книжа – 120 лв. с ДДС, могат да бъдат закупени от 19.01.10 г. до 28.01.10 г. вкл., от 10.00 ч. до 16.00 ч., в административната сграда на "Лозана" ЕАД, София, ул. "Страхил войвода" № 2, III етаж – счетоводство.

Телефон за информация: 948-60-18.

Цитат

Парите, които се наливат в развиващите се пазари, може да доведат до нов балон

► Доминик Строс-Кан, управляващ директор на Международния валутен фонд

В Закона буксуваха

за остават на противоположни мнения

ята на страни от Европейския съюз

Трябва да има актуализация

Не сме удовлетворени от факта, че до този момент не е приет проектозаконът за дружествата със специална инвестиционна цел. Нормите и регулациите в стария закон не са съобразени с променящата се пазарна ситуация. Трябва да се развиваме, а не да стоим на едно място, защото липсва консенсус. Вярвам, че в процеса на

Стоян Малкочев,
изпълнителен директор на
ЕЛАРГ фонд за земеделска земя

” В момента
Комисията
за финансов
надзор знае най-
добре кои теми са
проблемни

разговорите може да се изчистят проблемите и в крайна сметка да постигнем съгласие. В момента Комисията за финансов надзор знае най-добре кои теми са проблемни и да ги изчисти. Това е важно, защото са необходими промяна и актуализация на сега действащия Закон за дружествата със специална инвестиционна цел.

Ще се промени философията на инвестиране в дружествата

Една от най-съществени промени, заложи в проектозакона, срещу която се обявиха управляващите дружества, е свързана с раздаването на дивиденди от акционерните дружества със специална инвестиционна цел.

В момента 90% от печалбата на тези дружества се разпределя като дивидент. В проектозакона обаче е заложено

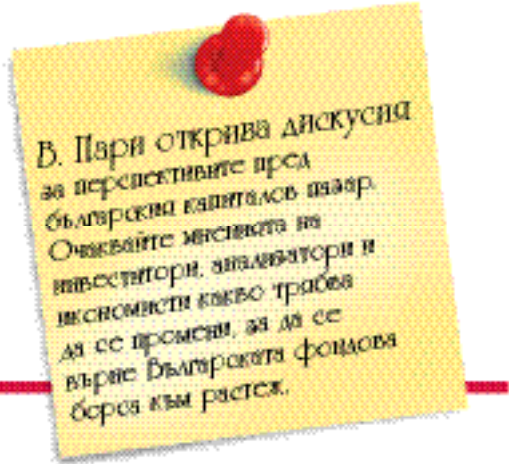
Гено Тонев,
Юг Маркет Фонд Менеджмънт

” Ще бъдем
удовлетво-
рени, ако остане
старият вариант на
Закона за АДСИЦ

разпределянето на дивидент да бъде отлагано или печалбата да бъде използвана за увеличаване на капитала.

Това променя цялата философия, заради която сме купували акции от тези дружества. Ще бъдем удовлетворени, ако остане и в бъдеще старият вариант на Закона за дружествата със специална инвестиционна цел.

Създаването на клирингова къща ще повиши ликвидността

1 На първо място бих отбелязал подобряване качеството на публичните компании и тяхното корпоративно управление. В момента на Българската фондова борса се търгуват много компании, които по принуда са публични или не осъзнават своя публичен статут. Такива са компаниите в несъстоятелност и ликвидация, компаниите, които не разкриват регулярно информация, подобни компании изкривяват представите за капиталовия пазар у нас. Листването на държавни дружества на борсата би подобрило тези представи и би привлякло интереса на стратегически чуждестранни инвеститори към Българската фондова борса. Друга промяна, която трябва да се търси, е в създаването на нови инструменти за търговия чрез промяна на регулациите в сектора. България е единствената европейска страна в ЕС, която няма развита клирингова къща и дериватен пазар и наличието на такива институции би довело до повишаване на ликвидността, която отчитаме като главен проблем на нашия пазар.

2 Държавата може да бъде катализатор за положителното развитие на капиталовия ни пазар чрез листването на дялове от държавните енергийни компании. Имаме много добър пример за подражание

Ангел Рабаджийски,
изп. директор на Карол

” Сребърният
фонд би
трябвало да може
да инвестира и
на местния пазар
и за това са необ-
ходими норма-
тивни промени

от полския пазар, където миналата година бе реализирано най-голямото първично публично предлагане в Европа на полската енергийна компания PGE. Листването на акции от държавните енергийни компании би насочило отново инвестиционния фокус към България като атрактивна за инвестиции дестинация. Множество чуждестранни инвеститори, които ще проявят интерес към държавните дялове, предложени на борсата, вероятно ще се обърнат и към други големи публични компании, с което ще способстват за значително повишаване на ликвидността и оборотите на търговия. Предложеният дял от държавните енергийни

компани трябва да е минимум 30%, като евентуалната възможност за плащане с компенсаторни инструменти би развигляло значително пазара на този вид платажни инструменти.

3 Аз лично съм привърженик на тезата, че Сребърният фонд би трябвало да може да инвестира и на местния пазар и за тази цел са необходими нормативни промени. В момента сме свидетели на глобална финансова криза и инвестициите извън пределите на България не носят достатъчно сигурност. Нещо повече, свидетели сме на редица банкови фалити на Запад, проблеми по облигационни и ипотечни емисии, които породиха сътресения на всички финансови пазари. С оглед на максимална защита на средствата от Сребърния фонд следва да имат добре диверсифицирана структура както по региони, така и по класове активи и затова е добре да има и малък процент, отделен и за български активи.

4 В момента имаме добре работеща нормативна рамка, която дава възможност на пенсионните фондове да инвестират акумулираните от тях средства и извън пределите на България. Затова не трябва да се правят промени, с които да се въвеждат минимални лимити за инвестиции в български акции и облигации.

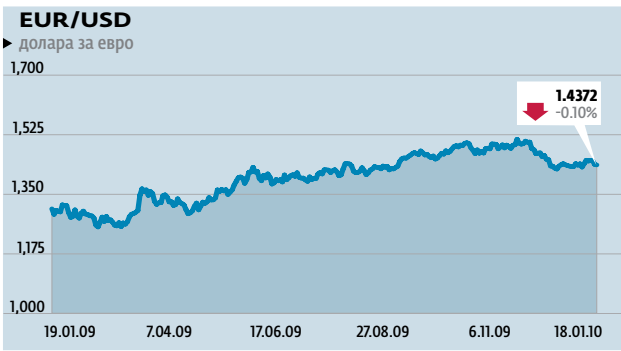
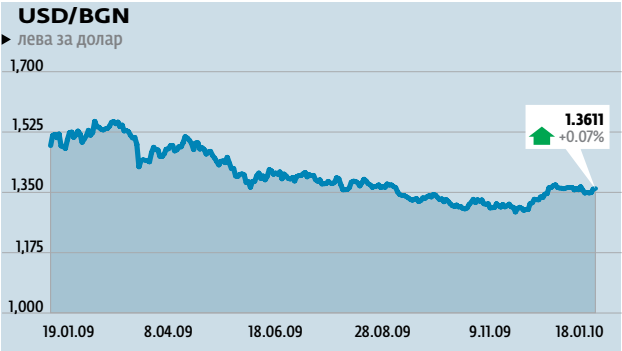

► Търговията на БФБ в последните месеци е изключително слаба

14

ИНВЕСТИТОР

ВАЛУТИ

Промяна

CHF

▲ +0.07%

GBP

▲ +0.18%

RUB

▼ -0.09%

Франкът с актив за деня

Лирата запази посоката на движение

Рублата отново премина на червено

Валута на деня

0.19

► процента спад спрямо швейцарския франк отчете доларът до нивото от 1.0254 USD/CHF

Даваме Ви
всичко което
използваме

- анализ
- новини
- акценти
- идеи

WWW.VARCHEVBROKERS.COM

VARCHEV
FINANCIAL BROKERS

Бруней
Връщат
кредитните
карти

► Поданиците на султана на Бруней ще трябва да върнат част от кредитните си карти и така да помогнат да се намали равнището на личната задлъжнялост в страната. В момента 390 000-те жители на султаната имат дългове за около 3.65 млрд. USD. Това прави по 9400 USD на глава от населението. Основните приходи на Бруней идват от продажбите на петрол и газ.

Коментар

Почивният ден в САЩ остави валутните пазари без посока

Деян Дойчев,
БенчМарк Финанс

По време на европейската сесия британският паунд достигна четиримесечен връх спрямо единната валута

► Брокерите бяха предпазливи заради затворените пазари в Америка

нансовата стабилност на Гърция и по-добрите от очакваното данни за жилищния пазар в Обединеното кралство.

EUR/GBP достигна най-ниското си ниво за последните четири месеца - 0.8780 паунда за евро, но по-късно котировките отново се завърнаха над 0.8800. Кабелът също достигна най-високата си стойност за последния

месец - 1.6380 долара за паунд. Според анализаторите се очертава интересна седмица за британската валута, след като в икономическия календар се очакват редица събития от Обединеното кралство. Това са данните за инфлацията, пазара на труда, продажбите на дребно и не на последно място протоколът от последната среща на Bank of England.

► Европейски валути според националните банки

Беларуска			Литовска			Украинска			Казахстан			Азербайджан			Албанска		
USD	2843	BYR	USD	2,4	LTL	USD	8,13	UAH	USD	148,01	KZT	HUF	9,68	CZK	USD	96,01	ALL
EUR	4086,38	BYR	EUR	3,45	LTL	EUR	11,62	UAH	EUR	212,74	KZT	USD	0,8	AZN	EUR	138	ALL
GBP	4640,13	BYR	CHF	2,34	LTL	CHF	7,88	UAH	JPY	1,63	KZT	EUR	1,15	AZN	GBP	156,7	ALL
RUB	1,04	BYR	GBP	3,91	LTL	GBP	13,2	UAH	GBP	241,57	KZT	GBP	1,31	AZN			
						RUB	0,27	UAH	RUB	5	KZT						
Естонска			Молдовска			Грузинска			Унгарска			Македонска			Хърватска		
USD	10,88	EEK	USD	12,42	MDL	USD	1,71	GEL	USD	186,26	HUF	USD	42,74	MKD	USD	2,86	RON
EUR	15,65	EEK	EUR	17,86	MDL	EUR	2,46	GEL	EUR	267,73	HUF	EUR	61,31	MKD	EUR	4,11	RON
CHF	10,61	EEK	GBP	20,28	MDL	CHF	1,67	GEL	CHF	181,5	HUF	CHF	91,47	MKD	CHF	2,78	RON
GBP	17,79	EEK	RUB	0,42	MDL	GBP	2,79	GEL	GBP	304,4	HUF	GBP	1,41	MKD	GBP	4,66	RON
DKK	2,1	EEK							CZK	10,34	HUF				JPY	3,15	RON
Латвийска			Руска			Полска			Чешка								
USD	0,49	LVL	USD	29,61	RUB	USD	2,79	PLN	USD	18,02	CZK	USD	5,07	HRK	USD	1,45	TRY
EUR	0,71	LVL	EUR	42,57	RUB	EUR	4,03	PLN	EUR	25,9	CZK	EUR	7,29	HRK	EUR	2,08	TRY
CHF	0,48	LVL	CHF	28,87	RUB	CHF	2,73	PLN	CHF	17,55	CZK	CHF	4,94	HRK	CHF	1,41	TRY
GBP	0,8	LVL	GBP	48,33	RUB	GBP	4,59	PLN	GBP	29,43	CZK	GBP	8,29	HRK	GBP	2,37	TRY
BGN	0,36	LVL	UAH	3,66	RUB	CZK	0,16	PLN	GBP			TRY	3,5	HRK	JPY	1,6	TRY
			BYR	1,04	RUB										RUB	0,05	TRY

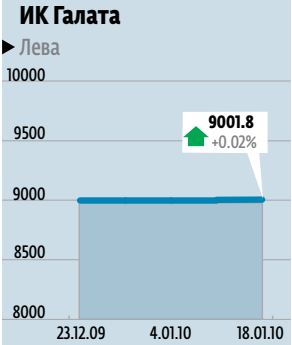
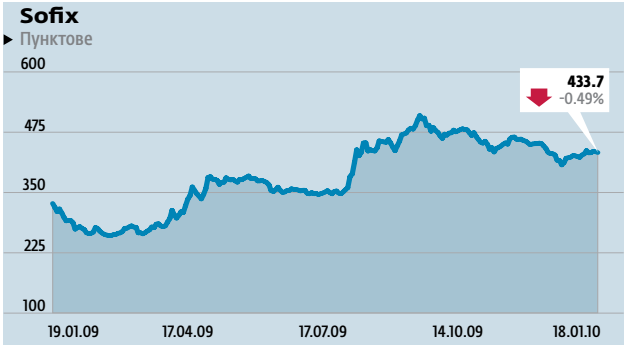
► Преизчислени курсове за 19.01.2010

За 1	AUD	CAD	CHF	BRL	CZK	DKK	EEK	GBP	HUF	JPY	NOK	NZD	PLN	SEK	TRY	USD	EUR
AUD	*	1,05224	1,05195	0,60816	0,05991	0,20843	0,09913	1,76362	0,03594	0,01190	0,19047	0,79724	0,38559	0,15313	7,43791	1,07948	1,55110
CAD	0,95035	*	0,99973	0,57796	0,05694	0,19808	0,09421	1,67606	0,03415	0,01131	0,18102	0,75766	0,36644	0,14553	7,06865	1,02589	1,47410
CHF	0,95061	1,00027	*	0,57812	0,05695	0,19814	0,09424	1,67652	0,03416	0,01131	0,18106	0,75786	0,36654	0,14556	7,07056	1,02617	1,47450
BRL	1,64432	1,73021	1,72974	*	0,09852	0,34273	0,16301	2,89995	0,05909	0,01957	0,31319	1,31091	0,63403	0,25179	12,23026	1,77501	2,55050
CZK	16,69071	17,56262	17,55786	10,15056	*	3,47886	1,65460	29,43606	0,59984	0,19864	3,17910	13,30645	6,43572	2,55581	124,14397	18,01731	25,88899
DKK	4,79775	5,04838	5,04701	2,91778	0,28745	*	0,47562	8,46140	0,17242	0,05710	0,91383	3,82494	1,84995	0,73467	35,68521	5,17908	7,44179
EEK	10,08744	10,61440	10,61152	6,13474	0,60437	2,10254	*	17,79040	0,36253	0,12005	1,92137	8,04208	3,88958	1,54466	75,02944	10,88920	15,64664
GBP	0,56702	0,59664	0,59647	0,34483	0,03397	0,11818	0,05621	*	0,02038	0,00675	0,10800	0,45205	0,21863	0,08683	4,21741	0,61208	0,87950
RUB	278,25394	292,78971	292,71027	169,22177	16,67118	57,99677	27,58420	490,73392	*	3,31160	52,99940	221,83433	107,29106	42,60832	2069,62693	300,36985	431,60002
JPY	84,02391	88,41325	88,38926	51,09963	5,03417	17,51319	8,32956	148,18616	3,01968	*	16,00414	66,98697	32,39851	12,86637	624,96202	90,70221	130,32958
NOK	5,25013	5,52440	5,52290	3,19290	0,31455	1,09429	0,52046	9,25924	0,18868	0,06248	*	4,18560	2,02438	0,80394	39,05001	5,66742	8,14349
NZD	1,25433	1,31986	1,31950	0,76283	0,07515	0,26144	0,12435	2,21216	0,04508	0,01493	0,23891	*	0,48365	0,19207	9,32961	1,35403	1,94560
PLN	2,59345	2,72893	2,72819	1,57722	0,15538	0,54056	0,25710	4,57386	0,09320	0,03087	0,49398	2,06759	*	0,39713	19,28984	2,79958	4,02270
SEK	6,53051	6,87166	6,86979	3,97157	0,39127	1,36116	0,64739	11,51733	0,23470	0,07772	1,24387	5,20636	2,51808	*	48,57331	7,04956	10,12948
TRY	0,13445	0,14147	0,14143	0,08176	0,00806	0,02802	0,01333	0,23711	0,00483	0,00160	0,02561	0,10719	0,05184	0,02059	*	0,14513	0,20854
USD	0,92637	0,97476	0,97450	0,56338	0,05550	0,19308	0,09183	1,63377	0,03329	0,01103	0,17645	0,73854	0,35720	0,14185	6,89026	*	1,43690
EUR	0,64470	0,67838	0,67820	0,39208	0,03863	0,13438	0,06391	1,13701	0,02317	0,00767	0,12280	0,51398	0,24859	0,09872	4,79524	0,69594	*

► Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
Австралийски долар	AUD	1	1,2
Бразилски реал	BRL	10	7,71
Канадски долар	CAD	1	1,31
Швейцарски франк	CHF	1	1,31
Китайски ренминби юан	CNY	10	2,01
Чешка корона	CZK	100	7,41
Датска корона	DKK	10	2,63
Естонска корона	EEK	10	1,25
Британска лира	GBP	1	2,19
Хонконгски долар	HKD	10	1,77
Хърватска куна	HRK	10	2,68
Унгарски форинт	HUF	1000	7,15
Индонезийска рупия	IDR	10000	1,44
Исландска корона	ISK	100	2,93
Японска иена	JPY	100	6,74
Южнокорейски вон	KRW	1000	1,49
Литовски литас	LTL	10	1,6
Латвийски лат	LVL	1	5,66448
Мексиканско песо	MXN	10	2,76
Малайзийски рингит	MYR	10	1,06
Норвежка корона	NOK	10	3,99
Новозеландски долар	NZD	10	2,34
Филипинско песо	PHP	100	9,61
Полска злота	PLN	10	2,95
Нова румънска лея	RON	10	4,69
Руска рубла	RUB	100	4,66
Шведска корона	SEK	10	4,53
Сингапурски долар	SGD	10	1,87
Словашка корона	SKK	100	9,71
Тайландски бат	THB	100	4,11
Нова турска лира	TRY	1	8,98
Щатски долар	USD	1	1,37
Южноафрикански ранд	ZAR	10	1,79

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2010.

Нагоре

Химко АД: 79 008
▲ +12.77%

А.В. Билдингс АД: 10
▲ +10.00%

Полимери АД: 150
▲ +9.96%

Надолу

КТИ Съединение: 100
▼ -11.64%

Чугунолеене АД: 8
▼ -11.40%

Лесопласт АД: 31
▼ -11.30%

Обем

ФНИ България: 302 270
▼ -1.57%

ДФ Сентинел Принсипал: 195 400
▬ 0.00%

Елана ФЗЗ: 101 500
▼ -0.86%

Борсов коментар

Масово пропадане за акциите в първия ден от седмицата

Акциите, листвани на Българската фондова борса, поевтиняха вкупом по време на първата сесия за седмицата. От всичките изтъргувани 74 дружества книгата на 57% отчетоха спад. Ръст имаше едва при 26%. И четирите борсови индекса приключиха сесията с понижение. Най-голямо беше при широкия измерител BG40, който загуби 1.6% до 116.11 пункта. Най-малко загуби секторният индекс BGREIT. Той приключи сесията на ниво от 47.17 пункта, което е 0.23% спад. Бенчмаркът Sofix се отчете с 0.49% загуба до 433.70 пункта. Понижението при BGTR30 беше 0.59% до 332.55 пункта.

Оборотът надхвърли 6.6 млн. лв. Основна причина за това беше нова сделка с книгата на Инвестиционна Компания Галата АД. Транзакциите с дружеството са епизодични и по традиция се сключват за целия изтъргуван пакет за деня. Най-скъпата акция на

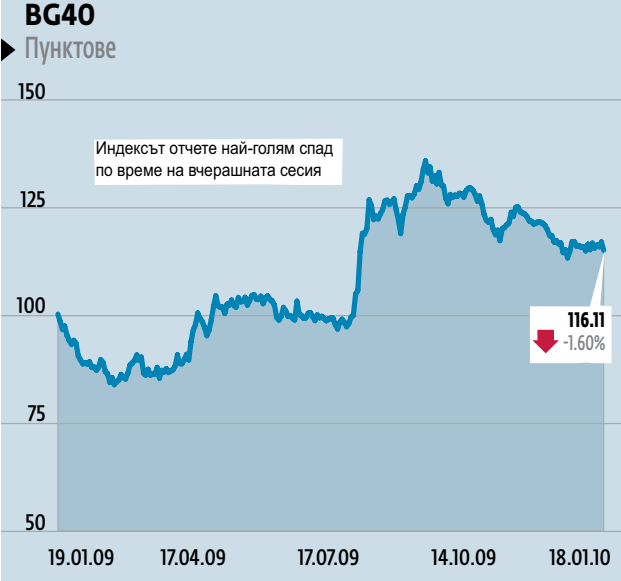

Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg

” **Появата на Инвестиционна Компания Галата АД отново донесе скок в оборота**

пазара добави 0.02% към цената си и вече се котира на 9001.8 лв.

Засилена търговия имаше с облигации. През пазара преминаха дълговите книжа на осем дружества. Най-голям пакет се прехвърлиха от облигации на Авто Юнион Груп ЕАД. Инвеститорите купиха 200

книжа, емитирани от компанията. Наполовина бяха изкупените облигации на Св. св. Константин и Елена холдинг АД.

Изненадващо през БФБ преминаха и 195 400 дяла от Договорен фонд Сентинел Принсипал. Пазарът с книгата от колективни инвестиционни схеми е

слаборазвит у нас и сделки с тях са епизодични. **Врачанският завод** за изкуствени торове Химко пребори всички акции по ликвидност. От дружеството се изтъргуваха 79 008, а цената скочи с 12.77% до 0.10 лв. за брой.

Написаното не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Гаранция Евролийз Ауто получи 10 млн. EUR заем от ЕБВР

Евролийз Ауто подписа договора за отпускане на 10 млн. EUR заем от Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР), съобщиха от компанията. Дружеството е лизинговото подразделение на синия чип Еврохолд България АД. Финансирането беше одобрено от ЕБВР на 25 ноември 2009 г. Според условията на договора компанията майка Еврохолд България трябваше да предостави корпоративна гаранция в полза на дъщерното си дружество. Акционерите на публичната компания са дали зелена светлина за предоставяне на гаранцията. Усвояването на средствата се очаква да започне преди края на януари. Парите от заема ще се използват за финансиране на нови лизингови договори, като финансирането е насочено към малки и средни предприятия. Целта на ЕБВР е да бъдат подкрепени МСП, засегнати от ликвидната криза в страната. Очаква се общият размер на финансирането на Евролийз Ауто само за настоящата година да надхвърли 20 млн. EUR. На сесията вчера книгата на Еврохолд загубиха 2.35% от стойността си. По позицията на холдинга бяха

прехвърлени 8000 лота на нива 1.331 лв. за акция. **А. Христов | pari.bg**

Резултат Холдинг Кооп-юг с 87% по-малка загуба

Холдинг Кооп-юг АД е реализирало с 87.1% по-малка загуба през 2009 г., показва неконсолидираният отчет на компанията, предаден на БФБ. За миналата година холдингът има 264 хил. лв. отрицателен финансов резултат. Общите приходи на дружеството са се свили с 18.6% на годишна база и за 2009 г. са 131 хил. лв. Финансовите постъпления на компанията, които формират 94.7% от оборота, са намалели с 18.4%. Финансовите приходи за миналата година са 124 хил. лв., като с най-голяма тежест са постъпленията от лихви - 67 хил. лв. Силно се свиват общите разходи за дейността на дружеството. През 2009 г. изразходваните средства са 395 хил. лв., което е спад от 82.1% на годишна база. Последната сделка с акции на Холдинг Кооп-юг е от 6 януари тази година, когато по позицията минаха 1084 лота на цена 1.60 лв. за акция. Капитализацията на компанията е 2.5 млн. лв. **А. Христов | pari.bg**

► Търговия на БФБ

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B	
4A0	1.00 BGN	А.В. Билдингс АД	10	3,5	3,85	3,85	3,85	3,85	0,1	216,56		3,51	
8AVA	1000.00 EUR	Авто Юнион Груп ЕАД	200	100	100	100	100	100	0				
6AB	1.00 BGN	Аванс Екуити Холдинг АД	3000	1,06	1,06	1,06	1,06	1,06	0				
6AB	1.00 BGN	Албена АД	100	42	40,12	40,12	40,12	40,12	-0,04	5,54	1,82	0,52	
5ALB	1.00 BGN	Албена Инвест Холдинг АД	235	5,88	5,88	5,86	5,87	5,88	0,00%	14,65	3,84	0,38	
6AM	1.00 BGN	Алкомет АД	464	3,15	3	3,15	3,15	3,15	0		0,34	0,81	
9E9A	800.00 EUR	Алма Тур БГ АД	1	98,38	98,46	98,46	98,46	98,46	0				
6AR	1.00 BGN	Арома АД	600	1,65	1,67	1,67	1,67	1,67	0,01	3,06	0,26	0,27	
A84A	1000.00 EUR	Артекс Инженеринг АД	1	100,9	100,89	100,89	100,89	100,89	0				
9ECG	1000.00 BGN	Аутобохемия АД	6	96,55	96,7	96,7	96,7	96,7	0				
9FBV	1000.00 EUR	Б.Л. Лизинг АД	1	96,18	96,21	96,21	96,21	96,21	0				
5BN	1.00 BGN	БАКБ АД	7050	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	0	6,96	1,96	1,04	
4BU	1.00 BGN	Балканкар-Заря АД	50	0,66	1	0,7	0,7	0,7	0,06	5,37	0,05	0,37	
53B	1.00 BGN	Биовет АД	60	6,67	7	7	7	7	0,05	18,26	0,46	0,78	
57B	1.00 BGN	Булгартабак-холдинг АД	19	17,6	18	17,55	17,55	17,55	0	10,86	0,40	0,36	
9FOB	1000.00 EUR	България платиниум груп ЕАД	1	103,7	103,63	103,63	103,63	103,63	0				
4BN	1.00 BGN	Българска роза АД	52	6,2	6,21	6,2	6,2	6,2	0	6,92	0,26	0,34	
4BJ	1.00 BGN	Българска роза-Севтополис АД	35290	1,5	1,53	1,51	1,53	1,52	1,60%	31,43	1,38	0,98	
4VD	1.00 BGN	Видахим АД	6	2,12	2	2	2	2	-0,05		0,08	2,40	
4GH	1.00 BGN	Гранд хотел Варна АД	20	10	9	9	9	9	-0,1	44,38	3,44	1,90	
6D3	1.00 BGN	Девин АД	10000	3,4	3,4	3,39	3,4	3,39	0	40,02	0,89	1,83	
4D9	1.00 BGN	Добруджа холдинг АД	100	0,94	1	1,00	1,00	1,00	0,06		6,88	0,33	
5DOV	1.00 BGN	Доверие ОХ АД	200	3,42	3	3,45	3,45	3,45	0,01		0,25	0,24	
4DR	1.00 BGN	Дружба стъкларски заводи АД	58	3,21	3	3,2	3,46	3,5	0,09	19,33	0,96	1,05	
SPKA	1.00 BGN	ДФ Сентинел Принсипал	195400	1	1	1	1	1	0				
E4LA	1000.00 EUR	Евролизинг ЕАД	1	95	97,3	97,3	97,3	97,3	0,02				
4EH	1.00 BGN	Еврохолд България АД	8000	1,36	1,36	1,33	1,35	1,33	-0,02			0,47	
4EC	1.00 BGN	ЕЛАРГ ФЗЗ	101500	0,81	0,81	0,8	0,81	0,81	-0,01	7,37	2,42	0,67	
5ZE	1.00 BGN	Елхим Искра АД	10	1,94	1,8	1,8	1,8	1,8	-0,07	15,26	1,01	0,96	
57E	1.00 BGN	ЕМКА АД	60	2,71	3	2,75	2,76	2,75	0,01			1,58	
E4A	1.00 BGN	Енемона АД	3695	9,55	10	9,55	9,58	9,55	0	7,12	0,59	1,19	
6EG	1.00 BGN	Енергоремонт Холдинг АД	40	18	18	18	18	18	0	3,91	0,42	2,37	
5EO	1.00 BGN	Етропал АД	65	2,59	3	2,57	2,57	2,57	-0,01	25,80	0,85	2,08	
4BI	10.00 BGN	ЗАД Булстрад Виена иншурънс груп	20	41	41	41	41	41	0		42,64	1,76	
5IC	1.00 BGN	ЗД Евро инс АД	1965	1,58	1,52	1,49	1,5	1,49	-0,06		2,77	0,73	
3Z3	1.00 BGN	Златен лев Холдинг АД	10	0,56	0,59	0,59	0,59	0,59	0,06		7,23	0,38	0,15
T43	1.00 BGN	Зърнени Храни България АД	1217	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0	14,21	0,64	0,55	
6EA	1.00 BGN	И Ар Джи Капитал - I АДСИЦ	50	2,75	2,75	2,75	2,75	2,75	0				
G0A	100.00 BGN	Инвестиционна Компания Галата АД	495	9000	9002	9001,8	9001,8	9001,8	0				
4ID	1.00 BGN	ИХ България АД	1360	1,67	1,67	1,67	1,67	1,67	-0,06%		0,59	0,36	
6K1	1.00 BGN	Каолин АД	70	5,6	6	5,65	5,65	5,65	0,01	19,56	1,10	1,25	
4KU	1.00 BGN	Каучук АД	10	30	27	271	271	271	-0,1	64,84	1,09	1,11	
5ODE	1.00 BGN	КРЗ Одесос АД	12	114	111	111,05	111,05	111,05	-0,03	29,04	1,65	1,07	

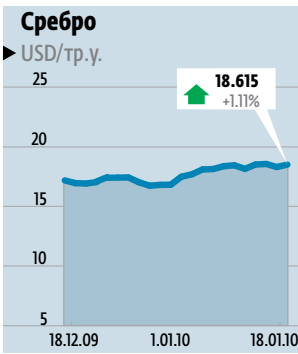
Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
5T3	1.00 BGN	КТИ Съединение АД	100	0,19	0	0,17	0,17	0,17	-0,12	0,03	0,02	0,03
4L5	1.00 BGN	Лесопласт АД	31	27	24,2	23,95	24,15	23,95	-0,11	35,41	0,27	0,72
6L1	1.00 BGN	Ломско пиво АД	81	0,74	1	0,74	0,74	0,74	0	3,62	0,50	0,35
5MN	1.00 BGN	М-С Хидравлик АД	41	5,38	5	5,25	5,34	5,37	0	77,35	1,47	1,84
5MA	1.00 BGN	Медика АД	84	1,69	1,7	1,68	1,68	1,68	-0,01			0,75
MXK	1.00 BGN	Меком АД	1150	0,78	1	0,75	0,75	0,76	-0,02			
5MB	1.00 BGN	Монбат АД	852	6,55	7	6,47	6,51	6,5	-0,01	16,18	2,24	2,13
3NB	1.00 BGN	Неохим АД	24	27,5	27	271	271	271	-0,01		0,90	0,70
5ORG	1.00 BGN	Оргахим АД	18	85	83	82,1	82,3	82,1	-0,03		0,41	0,69
5OTZ	1.00 BGN	ОЦКА АД	10	14,5	15	14,61	14,61	14,61	0,01		1,07	2,34
4PV	1.00 BGN	Пампорово АД	65	4	4,1	4,1	4,1	4,1	0,03		0,68	0,20
5PET	1.00 BGN	Петрол АД	283	5,58	6	5,4	5,51	5,49	-0,02		0,38	18,56
5F4	1.00 BGN	ПИБ АД	2312	2,52	2,49	2,43	2,46	2,49	-0,01	6,84	0,65	0,69
5IP	1.00 BGN	Полимери АД	150	1,64	1,8	1,77	1,79	1,8	0,1		0,27	0,05
4PY	1.00 BGN	Прайм Пропърти БГ АДСИЦ	3360	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	-0,01		3,22	0,35
6S2	1.00 BGN	САФ Магелан АД	98	7,6	8	7,5	7,62	7,5	-0,01	13,87	0,22	1,38
3NJA	1000.00 EUR	Св. Св. Константин и Елена	100	96,3	100	100	100	100	0,04			
6S8	1.00 BGN	Север Холдинг АД	500	0,5	0,45	0,45	0,45	0,45	-0,1			
6S7	1.00 BGN	Синергон Холдинг АД	56	2,02	2	2	2	2	-0,99%	1,71	0,27	0,32
3JR	1.00 BGN	Софарма АД	63663	4,05	4,1	4,05	4,09	4,1	1,19%	16,43	1,14	2,17
6SL	1.00 BGN	Софарма логистика АД	11670	0,92	0,88	0,83	0,84	0,83	-0,09		13,39	0,72
S05	1.00 BGN	Софарма трейдинг АД	15000	1,44	1,44	1,42	1,43	1,43	-0,01	8,10	0,13	0,87
3JU	1.00 BGN	София-БТ АД	10	30	30	30	30	30	0		0,37	0,55
SL9	1.00 BGN	Спарки Елџос АД	300	2,2	2	2,17	2,17	2,17	-0,01		1,15	0,38
6SP	5.00 BGN	Специализирани Бизнес Системи АД	100	2,97	3	3	3	3	0,01			
SSR	1.00 BGN	Стара планина Холд АД	1000	2	2	2	2	2	0,00%	106,60	0,89	0,83
TTV	1.00 BGN	Торготерм АД	200	6	6	6	6	6	0	18,35	1,34	2,89
T57	1.00 BGN	Трейс групхолд АД	45	63	64	62,25	62,97	62,36	-0,01	36,10	0,92	2,69
59X	1.00 BGN	Унифарм АД	900	40,98	40,98	40,98	40,98	40,98	0			
6A9	1.00 BGN	Фаворит Холд АД	31	3,2	3	2,9	3	3,4	0,06	66,78	0,23	0,23
9K3B	1000.00 EUR	ФеърПлей Интернешънъл АД	1	102,6	102,48	102,48	102,48	102,48	0			
6F3	1.00 BGN	ФеърПлей Пропъртис АДСИЦ	1545	0,44	0,46	0,45	0,45	0,46	0,03	2,38	0,68	0,34
6A7	1.00 BGN	ФЗЗ Мел инвест АДСИЦ	895	0,8	0,75	0,75	0,75	0,75	-0,06	8,24	3,80	0,63
5BU	1.00 BGN	ФНИ България АДСИЦ	302270	0,38	0,38	0,38	0,38	0,38	-0,02			
6C4	1.00 BGN	Химимпорт АД	961	2,76	3	2,72	2,73	2,73	-0,01	3,05	0,43	0,51
6CAP	1.00 BGN	Химимпорт АД	1500	2,78	2,73	2,72	2,72	2,72	-0,02			
4СК	1.00 BGN	Химко АД	79008	0,09	0	0,09	0,11	0,11	0,13		2,30	
9RTC	1000.00 EUR	ХипоКредит АД	1	97,63	97,64	97,64	97,64	97,64	0			
Y40A	1000.00 EUR	Хлебни изделия-Подуване АД	1	100	100	100	100	100	0			
5V2	1.00 BGN	Холдинг Варна АД	203	9,31	9,4	9,05	9,12	9,05	-0,03	5,03	1,04	0,28
6H2	1.00 BGN	Холдинг Пътища АД	1441	2,45	2	2,46	2,47	2,49	0,02		0,31	1,82
4CF	1.00 BGN	ЦКБ АД	9476	1,35	1,34	1,3	1,32	1,33	-0,01	5,07	0,57	0,46
59С	1.00 BGN	Чугунолеене АД	8	3,51	3,11	3,11	3,11	3,11	-0,11		0,04	0,17

Стока на деня

1.64

► процента се повиши оловото на борсата в Лондон и достигна 2451.15 USD/т

” По време на борсовата сесия в понеделник металът добави 40 USD към стойността си и по този начин излезе на първо място по ръст за деня сред всички търгувани метали

” Цената на среброто отбеляза ново повишение по време на вчерашната сесия в Лондон и достигна 18.635 USD/тр.у. За това повишение вина има засиленото търсене на метала

Цифра на деня

2.49

► процента загуби кафето по време на вчерашната борсова сесия и достигна 1.41 USD/lb

” Цената на кафето загуби голяма част от стойността си по време на вчерашната търговия и по този начин се нареди сред големите губещи за деня

Силното търсене от Китай изстреля цената на медта

По време на вчерашната борсова сесия търговията с мед достигна кота 7500 USD/т. При отварянето на азиатските пазари цената се движеше под нивото на затваряне от петък, но по време на европейската и впоследствие на щатската търговия цената се изстреля до психологическата граница и с лекота я премина.

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

” Медта с незабавна доставка, търгувана на Лондонската стокова борса, отбеляза ръст с 1.41% и достигна 7507 USD/т

Като ясно изразена причина за това може да считаме единствено все по-засиленото търсене на метала от страна на Китай. Дневните данни, изнесени от Лондонската метална борса, за натрупаните количества по европейските борси също помогнаха за резкия скок. Според изнесените цифри запасите са се понижали с 0.4%, достигайки 523 450 т, като това е първото дневно понижение от 2 ноември насам. Ако се вземат предвид количествата в Шанхай и Ню Йорк, цифрата достигна 714 953 т, което е най-голямото количество за последните шест години.

Доларът също изигра роля върху цената на метала, но неговата роля бе по-скоро възпираща. Щатската валута отбеляза ръст за трети пореден ден и достигна 1.4381 EUR/USD.

Медта с незабавна доставка, търгувана на Лондонската стокова борса, отбеляза ръст с 1.41% и достигна 7507 USD/т. Тримесечните

► Данните за натрупаните количества от жълтия метал показаха понижение с 0.4% на дневна база

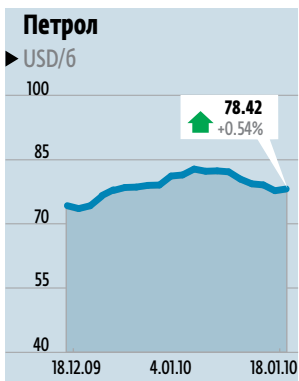
фючърси, също търгувани в Лондон, достигнаха 7521 USD/т, което е повишение с 1.22%.

Останалите цветни метали с изключение на каляя, който отбеляза спад с 0.57%, също отбелязаха

значителни повишения. С най-голяма печалба излезе оловото, което добави 40 USD към стойността си и достигна 2451.5 USD/т. Цинкът се търгуваше за 2467 USD/т, а алуминият и никелът съответно за 2292.5 и 18635 USD/т.

► Спот цени на суров петрол

USD/б	Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ	ИРАНСКИ ТЕЖЪК	74
	СИБИРСКИ	75.59
	УРАЛСКИ C+P	75.59
	САХАРСКИ	76.64
	СЕВЕРНО МОРЕ	
БРЕНТ	ОСБЕРГ	77.08
	ЕКОФИСК	77.78
	СТАТФОРД	77.48
	ФОРТИС	77.07
	ФЛОТА	76.36
УРАЛСКИ CIF	УРАЛСКИ CIF	75.02
	УРАЛСКИ CIF	75.54
	УРАЛСКИ CIF	75.54
	УРАЛСКИ CIF	75.54
	УРАЛСКИ CIF	75.54
ЗАПАДНА АФРИКА	БОНИ ЛЕК	78.58
	КУА ИБОЕ	76.69
	ФОРКАДОС	77.68
	КАБИНДА	76.38
	КАБИНДА	76.38

► Спот цени на петролни продукти

USD/т	Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
БУТАН С	ПРОПАН	795.00	800.00	CIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	765.00	775.00	CIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	717.00	719.00	CIF	
	БЕНЗИН СУПЕР	704.00	706.00	FOB	
	АВИОГОРИВО	625.50	625.50	FOB	
НАФТА	ГАЗБОЛ	709.00	711.00	CIF	
	ГАЗБОЛ	625.5	625.5	CIF	
	ДИЗЕЛ F	647.00	649.00	FOB	50RPM
	МАЗУТ	481.00	483.00	CIF	1.0%HSFO
	МАЗУТ	464.00	466.00	CIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

USD/т	Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
МЕД	МЕД	7507	7528.25	7531.75
	КАЛАИ	17930	18050	18800
	ОЛОВО	2451.5	2471.25	2474
	ЦИНК	2467	2496	2500
	АЛУМИНИЙ	2292.5	2320.5	2322
НИКЕЛ	НИКЕЛ	18635	18765	18793
	АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	1990	2010	2200

► Спот цени на благородни метали

USD/тройунция	Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
ЗЛАТО	ЗЛАТО	1132.6	1133.15	1137.47	1127.68
	СРЕБРО	18.5875	18.6275	18.68	18.39
	ПЛАТИНА	1615.5	1620.5	1628.5	1596
	ПАЛАДИЙ	453.9	457	460.015	452.5
	ПАЛАДИЙ	453.9	457	460.015	452.5

► Срочни цени на пшеница

USD/т	Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Януари
МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,2524
	АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	510,00
	ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	189,18
	АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БЪРЯГ	201,55
	АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БЪРЯГ	201,55
ГЕРМАНИЯ	ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	CIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
	УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	CIF УНГАРИЯ	-
	УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	CIF УНГАРИЯ	-
	УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	202,10
	РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	144,93

► Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Февруари
Царевица	CBOT	USD/bu.	371,5
Ечемик	ASE	USD/MT	134,378625
Памук	NYBOT	USD/lb.	72,08
Какао	NYBOT	USD/MT	3400
Кафе	NYBOT	USD/lb.	140,75
Рапица	ASE	USD/MT	371,6077025
Ориз	CBOT	USD/cwt	13,975
Овес	CBOT	USD/bu.	231
Соя CBOT	Usd/bu.		974

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Февруари
Захар	NYBOT	USD/lb.	27,62
Соево масло	CBOT	USD/lb.	37,53
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	131,75
Мляко	CME	USD/cwt	14,25
Обезмаслено мляко	CME	USD/cwt	126
Масло	CME	USD/lb.	150
Денатуриран етанол	CBOT	USD/gal.	1,785

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркската стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 кг.; 1 bu. царевица = 25.4016 кг.; 1 bu. овес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 U.S. cent
Източник: Bloomberg

Коментар

Обилните валежи свалиха котировките на чая с 20%

Цената на чая, търгуван по световните борси, потъна с повече от 20% от началото на годината. Този рязък спад се дължи на обилните валежи в Кения, която е най-големият износител на чай в света. Климатичните промени доведоха до драстично увеличаване на износните количества на продукцията и до рязък срив в цената. Всичко това се случва на фона на миналогодишното отлично представяне на културата, когато цената достигна най-високата си стойност 5.45 USD/кг.

След голямата суша, обхваналя Африка и Азия през 2009 г., цената на чая се повишаваше постоянно и до края

Георги Георгиев
ggeorgiev@pari.bg

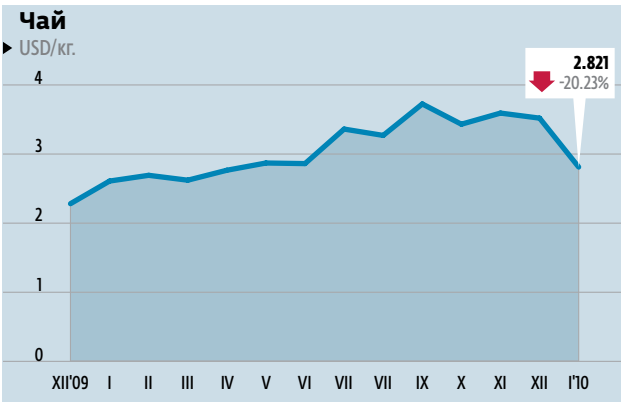
” През изминалата 2009 г. цената на чая достигна най-високата си стойност, като достигна 5.45 USD/кг

на ноември отбеляза ръст с 86.5%. Кения, Шри Ланка и Индия, които са най-големите износители в света, бяха сериозно засегнати от неблагоприятните климатични промени и това сведе износа до минимум.

Според Организацията на ООН за прехрана и земеделие цените на едро започват да се нормализират през 2010 г., след като очакванията са климатът също да започне да се нормализира. От доклад на организацията става ясно, че още през декември 2009 г. износните количества са

започнали да се увеличават и са достигнали 168.4 млн. т, докато година по-рано износът е бил с 5.5% по-малко. За същия период в Шри Ланка също е отчетено повишение на износа в размер на 13.9%.

Написаното не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Валдас Степонавичюс, временно управляващ посолството на Литва в България

Токът в Литва поскъпна с 30% след затварянето на АЕЦ Игналина

Зависими сме от Русия енергийно, както и България

Господин Степонавичюс, как се отразява кризата на двустранните ни икономически взаимоотношения?

- Намаля търговията, особено нашият износ към България. Няма още данни за цялата 2009 г., но намалението спрямо 2008 е някъде към 30-35%. Вносът на България от Литва също е намалял, но не толкова драматично - с 20%. Сега след няколко години плюс в търговията с България имаме минус.

Това е взаимно интересно, защото обикновено при повечето страни България внася повече, отколкото изнася, а сега се е получило обратното.

- Така беше някъде от 2005 до 2008 г. - ние изнасяхме повече в сравнение с България, но данните за 2009 г. говорят обратното.

Сколкo са намалели инвестициите от Литва в България?

- Те не са намалели, но не са се и увеличили през 2009 г. Инвестициите са някъде към 100 млн. EUR, колкото и през 2008 г.

Кои са основните инвеститори от страната ви?

- Най-важният инвеститор е група Вилняус прекиба. Групата е активна в няколко бранша. В България те развиват два бизнеса, единият е търговия под търговска марка Т Маркет, а вторият - план за построяване на мол Софийски Акрополис.

Всъщност това са две части от същия холдинг, но те работят като отделни фирми и в Литва, и в България и още няколко страни.

Докато Т Маркет просперира заради покупките на хората около Коледа, в същото време не се ли замрази проектът Акрополис за България?

- Точно обратното е. След една година замразяване на Акрополис вече има нови планове как да се изгради. Сега е във фаза на проектиране.

Значение започнало строителството?

- Не е, но е във фаза на активно проектиране.

Несасе от каза ли от България?

- Не. Същото мога да кажа за Т Маркет, те затвориха два-три магазина, но по принцип са готови да се разширяват тук.

Къде са затворили магазини?

- Затворили са един във Велико Търново и може би още някъде. Не знам точни данни, но според тяхното мнение е имало магазини, които нямат перспектива.

Излиза, че нямате оттеглили се инвеститори.

- Не. Разбира се, беше доста голям интересът към български имоти, но сега го няма. За да се възстанови, трябва пазарът да се стабилизира в цяла Европа, не само в България.

Предполагам, че фондовете, които са инвестирани у нас на пазара на имоти, са се оттеглили или са тук и се опитват да препродават.

- Не бих могъл да кажа точно, защото като цяло инвестициите са на същото равнище и в края на 2009 са като в края на 2008 г. По принцип инвестициите останаха стабилни.

Как може да се стимулира двустранната търговия?

- Най-важното е, че сме част от същия пазар. Литва и България сме в един пазар, без никакви бариери, имаме доста възможности. Посолствата ни са малки - както литовското в София, така и българското във Вилнюс, те допринасят с търсене на информация и контакти. Все пак нашите бизнесмени се интересуват доста активно от България, особено през летния сезон. Миналата година например имаше две литовски фирми, които правиха 4D кино. Едната беше в Слънчев бряг, а другата в Созопол.

Какво е 4D?

- Вкарват се например вятър, дъжд, вода. Не съм бил на такова кино, но знам, че тези фирми работеха в тази посока.

А имали сътрудничество в енергетиката?

- Най-вече това е общата работа в европейските структури по европейската енергийна политика. Помагаме си един на друг по въпроса, свързан с атомните централи, изграждане на нови и т.н.

Какви компенсации предложи Европейският съюз за затварянето на атомната ви централа?

- За периода от 1999 до 2013 г. - близо 1.4 млрд. EUR. Трябва ние да осигурим средства от 2014 до 2021 г.

Доведели затварянето на Игналина до поскъпване на тока, както се очакваше?

- За обикновения енер-

гиен потребител е по-скъп с около 30%. Обаче това е доста по-малко от прогнозите. Имаше дори прогноза, че ще поскъпне 100%. Има и друг момент. От 1 януари имаме електрическа борса, на която има 27 фирми. Те предлагат ток за големи потребители. Става дума за 35% от целия ток, който е потребяван в Литва. Там се предлага ток от Литва, Русия, Украйна, Беларус. Който предлага по-добра цена, той продава. Кое то показва, че е удобно за големите фирми да търгуват така. Те плащат дори и по-малко от цените, които са установени от комисия, подобна на вашата ДКЕВР.

Как бихте коментирали очакванията, че ще станете енергийно зависими от Русия?

- Ние сме зависими. Както и България 100% е зависима от доставките на газ от Русия. Атомната ни централа осигуряваше 70% от нашия ток до тази година. Ние имаме доста мощности за производство на ток в Литва, но, разбира се, за това трябва да внасяме мазут и газ. Предвиден е и внос на вече произведен ток.

Трябва да изграждаме нови връзки. Доста е напреднал проектът Норд-Балт за свързване на електрическата ни мрежа с шведската. Получихме 185 млн. EUR за този проект от ЕС. Проверява се дъното на Балтийско море и се търси най-подходящото трасе. 2010 г. е началото на енергийната независимост на Литва, каза нашият президент при закриването на АЕЦ. Това ни позволява да направим истински електрически пазар. През 2015 г. вече няма да останат регулирани цени на тока. Постепенно всички ще можем да купуваме ток чрез електрическа борса, дори битовите потребители. Това е по-сложно да се осъществи и затова има 5-6-годишен изчаквателен период.

А ще се осъществи ли проектът за нова централа в Игналина с няколко държави?

- Сега вече този проект ще се казва АЕЦ Висагинас. Игналина е градче на 30 км от централата и всъщност няма нищо общо с нея. Централата ще се строи на същото място, то се нарича Висагинас. Там сега има нов град - Висагинас.

Това е най-новият град в Литва, от 30 години с 30 000 жители. Много от тях са свързани със старата централа и може би в бъдеще ще са свързани с новата.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Нашата цел е да приемем еврото през 2013 г. Най-важното е да намалим бюджетния дефицит, който тази година е почти 10% от БВП

Този проект е приоритет на правителството. Миналата година през април министерството на околната среда разреши строежа на новата централа, през декември беше обявен търг за стратегически инвеститор. Надяваме се, че голяма електрическа компания, която има доста опит и финансови възможности, би могла да придобие контролния пакет акции, а енергийните компании от Латвия, Естония и Полша също биха могли да инвестират и да получат миноритарни дялове. През юни ще има повече яснота за потенциалния инвеститор. Фирмата АЕЦ Висагинас ще получи инвестициите. Към края на 2010 г. ще бъде ясна структурата на инвеститорите.

Руският Атомстройекспорт заяви ли желание?

- Нищо не разкриват. Аз често изказване на нашия енергиен министър, той е казвал, че има интерес, но те не искат да бъдат публично посочени, трябва да

чакаме юни, когато е краят на този търг.

А имаше ли стрес от обществото в Литва след 1 януари за спирането на централата Игналина. Имаше ли протести?

- Не, нямаше протести.

Имаше ли референдум против спирането, но понеже е проведен с малцинство, резултатите не са признати.

- Липсваха няколко процента, а изискването е да има 50%. Така или иначе това беше нашето задължение към партньорите ни в ЕС. Има други неща, като намаляването на заплатите и пенсиите, които също не са добре приети от хората и това е разбираемо. Но по този въпрос нямаше такъв резонанс.

За заплатите и пенсиите с какъв процент се намалиха? Централизиран ли е процесът?

- Централизиран е само в публичния сектор. На едни директори заплатите им се намалиха с повече, отколкото на обикновените служители. На едни с над 5%, на други с 25%. Фондът за възнаграждения за 2010 г. е намален с 10% за всички институции. Как ще направят това икономисване, е въпрос на отделните институции.

Същото ли се случва в частния сектор?

- Да, доста значимо. В повечето браншове запла-

тите бяха намалени.

Продължават ли да расте безработицата при вас както при нас?

- Да. Тази година се очаква, че ще нарасне дори до 20%. В момента е към 14%.

Литва като България е във валутен борд, но заради кризата много се говори за девалвация на местната валута. Смятате ли, че ще има обезценка?

- За обезценка повече говорят различни чуждестранни експерти. Тя не би допринесла за решаване на проблемите. Може би за кратък период нашият износ би станал по-конкурентоспособен, но само за кратко. Другите проблеми, като инфлация, нестабилност, по-скъпи кредити, ще си останат. Освен това е много важно, че 80% от всички кредити на фирми са в евро и 60% от заемите на граждани са също в евро. При обезценката ще стане невъзможно да се разплащат.

Или вика кандидатства за еврозоната, какви са намеренията ви?

- Цел за приемане на еврото през 2013 г. Най-важното е да намалим бюджетния дефицит, който тази година е почти 10% от БВП. Това е най-важното. Изискването на Маастрихт е за 3% дефицит от БВП, а ние имаме дори под 3% преди миналата година.

Гаял Кларк

Спасителят от глада днес се нарича капиталократизъм

Участието в световната търговска мрежа е единственият начин да се избегне забавянето на растежа

Йоаким Каламарис
www.ikalamaris.com

Едно от най-често срещаните и постоянно повтаряни твърдения напоследък е, че гладът и бедността заливат развиващия се свят. Това става повод за обвинения срещу капитализма, отворените пазари, изобщо срещу Запада и основно САЩ и техния президент. Естествено, не може да се отрече, че гладът и бедността са реални и сериозни проблеми. Но не бива да забравяме, че се забелязва стабилно подобряване на ситуацията и в крайна сметка днес можем да мислим оптимистично за бъдещето.

По-малко недохранени

Хората, които получават по-малко от необходимите калории, са били 45% от населението на Земята през 1949 г., през 1971 г. са 35%, броят им спада до 18% през 2000 г. и се очаква да намалее до 12% през 2010 г. по данни и оценки на ФАО. Намалюва и абсолютният брой гладуващи в света - от 920 млн. през 1971 на 792 млн. през 2000 г., а през 2010 г. Вероятно ще бъдат 680 млн. души. Трябва да вземем предвид и голямото увеличение на населението, и това, че днес 2 млрд. души в света не гладуват. През 1971 г. не са гладували 1.851 млрд. от общо 2771 млрд. души, а през 2000 г. съответно 4099 млрд. от общо 4891 млрд. души.

Свърхнаселеност

Земеделските продукти рязко са поевтинели, станали са достъпни за все повече хора, а същевременно производството трайно се увеличава и се подобрява. Подобряването в развиващия се свят би било много по-голямо, ако нямаше проблем със свърхнаселението (дано за това не бъдат обвинени Щатите и сп. Плейбой). Въпреки огромното увеличение на производството то съответства на увеличение с 52% на глава от населението.

Производството се подобрява, защото постоянно се създават земеделски продукти с все по-голям добив, подобряват се мелиоративните системи, торове, а специалните продукти ограничават болестите по насажденията,

► Увеличаването на земеделското производство може да положи началото на развитие и напредък след кризата

увеличава се реколтата и т.н. И накрая подобряват се мениджърските умения на земеделците.

Капиталът командва

Всичко това не може да се обясни просто като резултат от вродената човешка способност за рационализации. През последните 200 години беше възприета капиталократичната система, която позволи използването на човешката изобретателност, стимулирането на рационализациите и увеличаването на печалбите. Сравнението със застоя в миналото, както и с конкурентните системи, е катализатор.

Капиталократичната система даде тласък за разработването на нови технологии, предостави подходящата финансова подкрепа, разви пласмента, но най-вече създаде конкурентна среда за развитие.

Държавното отстъпва

За да стане ясно колко порезултатно функционира земеделското производство в частни ръце, достатъчно е да напомним за СССР през 1988 г., където 4% от обработваемите земеделски площи, бивши частни владения, са произвеждали над 25% от общата земеделска продукция. И по-близо до нашето време - да припомним неуспеха на държавните земеделски кооперации в Гърция и огромните дефицити, които породиха. Ако приложим колективистични и кооперативни принципи в земеделието, ще имаме стотици милиони повече

смъртни случаи вследствие недохранване, както в СССР през 20-те години на миналия век или в Китай по време на Големия скок, или в Северна Корея днес. Днешен Китай е ясен пример как освобождаването на земеделското производство може да положи началото на развитие и напредък.

Извор на благоденствие

В последните 200 години доходът на глава от населението се е увеличил 8 пъти. Специално в САЩ се наблюдава увеличение 36 пъти от 1789 г., когато е бил еквивалентът на днешни 996 USD. За сравнение сега доходът е 36 200 USD. В Латинска Америка има седемкратно увеличение, в Азия с 8 пъти,

в Африка с 4 пъти - и то в периода на най-силното им експлоатиране. Капиталократичната система, както се вижда, произвежда повече благоденствие от която и да било предходна или конкурентна система.

Цената на хляба

За пресмятане на стойността на доходите на граждани на всяка страна не може да се ползват валутните курсове, защото по този начин данните се изкривяват. Покупателната способност зависи от цените на продуктите в конкретната страна. Например със 100 USD може да се купят 100 кг хляб в САЩ, но в Етиопия се купуват 500 кг хляб. Тоест доходът от 100 USD

на един етиопец се равнява на 500 USD покупателна способност в САЩ. Това е смисълът на показателя паритет на покупателната способност (ППС), утвърден от ООН.

Ако разположим ППС в щатски долари върху всички държави, ще видим, че от 1960 до 1997 г. не само не се е задълбочила пропастта между най-богатите и най-бедните държави, а напротив, ножицата леко се е затворила по отношение на покупателната способност. Някои страни, направили неуспешен политически и икономически избор, не са успели да подобрят трайно съдбата си, но има възможност да го направят, стига да последват примера

на много от преуспелите държави.

Търгувайте глобално

Участието в световната търговска мрежа е единственият начин да се избегне забавянето на растежа.

Естествено, затова е трагично положението в САЩ и ЕС по отношение на протекционизма в земеделските райони. Затова е добре всеки активист срещу глобализацията да осъзнае, че всеки хвърлен от него камък е един залък по-малко в паницата на бедния в развиващия се свят. Данните показват, че макар да има още много да се прави, сме на прав път и вече сме създали предпоставките, за да постигнем още повече.

Според МВФ загубите на американските банки може да се увеличат

В шестмесечния си доклад, озаглавен Световна финансово-икономическа стабилност, който беше представен в Истанбул във връзка със срещата между МВФ и Световната банка, фондът предвижда, че дълговете във финансовия сектор ще достигнат 3.4 трлн. USD срещу прогнозираните миналия април 4 трлн. USD, и предупреждава, че загубите от заеми може да се увеличат, защото безработицата, най-висока за десетилетието, ще продължи да расте и през 2010 г. Освен

това, изтъква се в доклада, макар банките да имат достатъчно капитал, за да устоят на кризата, ниската им печалба не позволява напълно да покрият отписаните заеми в следващите 18 месеца.

Американските банки са признали 60% от очакваните загуби срещу 40% в еврозоната и Великобритания. Ревизирането на оценките се дължи на печалбите от облигациите и други книжа в портфейлите на банките, както и на новата система, въведена от МВФ.

Според този метод се смята, че загубите от заемите ще бъдат 1.3 трлн. USD за първото шестмесечие на 2010 г. До края на годината новите отписвания ще бъдат около 1.5 трлн. USD.

МВФ ревизира нагоре оценките си за развитието на световната икономика за периода 2009-2010 г., като се има предвид, че тя се развива по-бързо, отколкото вярваха преди няколко месеца. Конкретно за 2009 г. се предвижда свиване на БВП с 1.1% срещу априлската прогноза за

1.4%, а през 2010 г. поради спада, който ще се отбележи, световната икономика ще нарасне с 3.1%, докато прогнозите от миналата пролет бяха за 2.5%. За германската икономика, най-голямата в еврозоната, МВФ предвижда за 2010 г. ръст с 0.3% срещу свиване от 0.6%, което се предвиждаше в предишния доклад през април.

Тази година БВП на Германия ще намалее с 5.3%, докато през април миналата година се предвиждаше 6.2%.

Проучване Интернет потребителите готови да плащат

Потребителите са три пъти по-склонни да плащат за онлайн музика, отколкото за материалите в даден блог. Това показват последните данни от

изследване Nielsen. Наскоро те проведеха глобално проучване, за да проучат нагласите за плащане на онлайн съдържание. Данните показват, че много потребители имат склонност да плащат за онлайн съдържание или са отворени към рекламите, но настроенията

варираят според географския и демографския принцип, както и според типа съдържание. Участниците в изследването показват висока склонност да плащат за музика, филми, игри и професионално продуцирани видеоклипове, които са изтеглени от интернет.

Юбилей Всеки трети слуша Хоризонт

Всеки трети жител на страната над 15-години слуша програма Хоризонт, показва социологическо проучване на Маркет линкс, изготвено в навечерието на 75-

ата годишнина на БНР. Завършваме етап от стратегически промени. Реформите не само преодоляха изоставането от предишните години, но и изведоха медията на водещи позиции в областта на техниката, технологиите и програмното развитие, каза генералният директор на Националното радио Валери Тодоров.

Нов рекламен канал ще раздвижи пазара в България

Позиционирането на продукти ще повлияе положително на телевизиите и рекламодателите

възdržжат от коментар по темата, но според експерти това ще бъде още един източник на приходи за тях, който ще им се отрази благоприятно.

„Позиционирането на продукти е висш пилотаж в медия планирането

► Николай Неделчев

Представете си следната ситуация - започва поредното риалити шоу в телевизионния ефир. В него ясно се вижда марката минерална вода, която пият участниците, или марката на мобилните телефони, по които говорят. Първата реакция на зрителя е, че това е скрита реклама, но не е така. Тази форма на реклама се нарича позициониране на продукти, което вече ще бъде разрешено и в България. Това ще се случи след промените на Закона за радио и телевизия, които ще бъдат гледани на второ четене в парламента утре. Въвеждането на тази практика ще засегне частните телевизи, защото те ще имат възможност да показват търговски марки в своите предавания и в продукции от риалити програми. В Българската национална телевизия позиционирането на продукти е разрешено само във филмите. Това е нов и гъвкав канал за реклама и маркетинг, който ще окаже положително влияние на рекламния пазар и на медиите в България, коментира за в. Пари Гриша Камбуров, изпълнителен директор на Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори. Телевизиите все още се

Мненията
В България започваме да го градим почти от нулата и това определено ще раздвижи пазара, коментира за в. Пари Николай Неделчев, управляващ директор на Publicis Marc Group. В рекламния бизнес и без това действат доста ограничения, а това ще бъде глътка свеж въздух и за рекламодателите, и за телевизиите. В САЩ тази практика съществува от много години и е доказано печеливши - във филми и предавания се набива на очи марката на компютъра, на телефона, на колата и т.н. От особено значение е към позиционирането на продукти да се подходи интелигентно и разумно, да се съобрази марката с продукцията, в която се позиционира. В противен случай тази възможност може да им изиграе лоша шега, казва Неделчев. Каква ще бъде цената - никой не може да каже. Тя се определя на договорен принцип между рекламодателя и медията или продуцента на съответната продукция. Естествено цената зависи от броя на зрителите, от времето, в което се излъчва предаването, и др. Именно така ще си проличат професионализмът на медия планьорите и

ще се наложи те да бъдат по-гъвкави и креативни, допълва Неделчев.

Перспективи
Позиционирането на продуктите е инструмент, който отдавна работи добре на рекламния пазар в САЩ и Европа - емблематични примери има във филмовата индустрия за марки като BMW, Martini, FedEx, Wilson, Panasonic, Coca Cola и много други. Няма причина позиционирането на продукти да се заобикаля у нас, коментира за в. Пари Красен Кралев, собственик и президент на MAG Communications. Досега рекламодатели и медии умуваха дълго, преди да използват този комуникационен канал, за да не им бъдат наложени глоби. С промените в закона се отварят нови възможности за реализация на рекламно присъствие. Но това, което със сигурност трябва да се направи, е да има ясна дефиниция какво означава позициониране на продукти. С въвеждането на този инструмент ще се отворят нови възможности и това донякъде ще доведе до

► Рекламата чрез позиционирането на продукти е отдавна позната по света

раздвижване на пазара. Използването на този изключително ефективен инструмент има няколко аспекта. За рекламодателите това са нови възможности да популяризират марките си, за медиите - допълнителни приходи, а не на последно място за потребителите - да „избягат“ от традиционната реклама и да открият познат продукт в нов сюжет. Тук предизвикателството ще бъде балансът между креативността на рекламните агенции и гъвкавостта на медиите за реализация на определени формати.

Очаквам все повече български компании да започнат да използват позиционирането на продукти като успешен канал за налагане на марката. Досега малкото примери, които познаваме от рекламния пазар у нас, са свързани предимно с марки на международни компании, коментира още Кралев. Винаги има полза от нови формати, тъй като те внасят разнообразие в рекламното време на медиите и може да бъдат интересни за зрителите, стига да бъдат включени както трябва в

програмите, коментира за в. Пари Татяна Лозович, директор на агенция Media S SMV. Очакванията са подобни на тези, които бяха и към интернет преди време. Всички мислеха, че цялостните бюджети ще се пренесат в интернет, но всъщност това става постепенно. Така ще бъде и този път. Има рекламодатели, които залагат единствено на традиционни формати, и други, които винаги са готови да изпробват нови неща, но в „малки количества“ и постепенно, допълва Лозович.

Боряна Николаева

Позиция

Не бива да се прекалява с този инструмент

Безспорно възможността за позициониране на продукти ще се отрази положително както на медиите, така и на рекламодателите. Класическите рекламни послания през последната година загубиха от ефективността си основно поради развитието на интернет, което позволи на потребителите да общуват активно помежду си и да влияят върху компаниите и техните марки.

Пренасищането на ефира с рекламни послания наред с дис-

Александър Дурчев, директор на агенция All Channels

„Пренасищането на ефира с рекламни послания вече обезсмисля големите инвестиции в телевизионна реклама, ако те не включват и други комуникационни похвати

танционното управление на телевизора вече обезсмисля големите инвестиции в телевизионна реклама, ако те не включват и други комуникационни инструменти.

Позиционирането на марки в ефира извън рекламните блокове е тази нова възможност за рекламните послания да достигат фокусирано до консуматорите, без те да имат възможността да ги игнорират. Съществува обаче сериозен риск да се прекали

с този нов инструмент и той да има обратен ефект върху потребителите.

Тук е ролята на медиите да намерят баланса и да се саморегулират, а комуникационните агенции да търсят повече креативност при позиционирането на продукти.

Големият потърпевш ще бъдат потребителите, които ще бъдат „облъчвани“ с рекламни послания вече дори когато гледат любимото си телевизионно шоу.

От практиката Що е то позициониране на продукти

► Според директивата за аудиовизуални медийни услуги на Европейската комисия позиционирането на продукти урежда всяка форма на аудиовизуално търговско съобщение и се състои от включване или споменаване на продукт, услуга или тяхната търговска марка. Те се показват в предаване срещу заплащане или възнаграждение. ► В цяла Европа позицио-

нирането на продукти е допустимо при определени условия. ► Забранено е позиционирането на алкохол, цигари и тютюневи изделия, лекарствени продукти и лечения, които се предоставят само по лекарско предписание. ► Позиционирането на продукти не бива да се бърка със скритата реклама, защото тя е нещо съвсем различно. Тя е забранена от Европейската комисия, защото набляга на качествата на продукта и може да заблуди потребителите.

Казината плащат 22 хил. лв. данък на тримесечие

Изравняват се данъците на местни фондове за социално осигуряване и фондове от Европейския съюз

Продължава от бр. 6

Корпоративен данък за последния данъчен период при неперсонифицирани дружества и осигурителни каси

В действащия ЗКПО липсват разпоредби, които да регламентират окончателно облагане при прекратяване на неперсонифицирани дружества и осигурителни каси. За целите на ЗКПО неперсонифицираните дружества и осигурителни каси са приравнени на юридически лица и следва да бъде регламентирано данъчното им третиране при прекратяване.

Общини с безработица, по-висока от средната за страната

В ЗКПО е отменено ежегодното определяне на общините с безработица с 50 или над 50 на сто по-висока от средната за страната. Промяната се предлага, тъй като към момента няма данъчно облекчение, което да се прилага в общини с безработица с 50 или над 50 на сто по-висока от средната за страната.

Скрито разпределяне на печалба в полза на чуждестранно юридическо лице

Промяната предвижда облагане с данък дивидент, когато е налице скрито разпределяне на печалба в полза на акционер - чуждестранно юридическо лице от ЕС/ЕИП. Съгласно действащите разпоредби на ЗКПО скритото разпределение на печалба в полза на акционери - български юридически лица, се облага с корпоративен данък. С посочената промяна се цели премахване на различията и уеднаквяване на данъчното третиране при скрито разпределение на печалба, т.е. то да не зависи от вида на акционера - местно или чуждестранно лице.

Промислено, търговско или научно оборудване

В ЗКПО е предвидено определяне на съдържанието на понятията промислено, търговско или научно оборудване. Дефиниране на посочените понятия е необходимо с цел избягване на неправилното им интерпретиране и за привеждане съдържанието на тези термини в съответствие със спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане и с международната

практика. Неправилното интерпретиране на посочените термини създава условия за отклонение на приходи за бюджета в значителни размери, представляващи размера на дължимия данък върху доходите от наем на движими вещи от посочения вид. Същевременно в България се създава практика, различна от международната по този въпрос, което има негативен ефект.

Чуждестранни лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Република България при условията на свободно предоставяне на услуги

Отчитайки поетия ангажимент на Р България за предприемане на действия за приемане на законодателни промени с цел отстраняване на нарушение № 2007/4614, се предлага промяна в Закона за счетоводството (ЗСч), Закона за регистър БУЛСТАТ и ЗКПО. Съгласно правото на ЕС чуждестранните лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Република България при условията на свободно предоставяне на услуги, не следва да водят счетоводство и да се регистрират в регистър БУЛСТАТ. Във връзка с това:

- В ЗСч се променя обхватът на предприятията, които прилагат закона. Чуждестранните лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Р България при условията на свободно предоставяне на услуги, се изключват от обхвата на предприятията, за които се прилага ЗСч, в резултат на което те няма да са задължени да водят счетоводство и да изготвят финансови отчети за дейността си в Р България съгласно българското законодателство.

- В Закона за регистър БУЛСТАТ се предлага допълнение, засягащо лицата, които не се вписват в регистър БУЛСТАТ. С предложението за промяна чуждестранните лица от ЕС/ЕИП, осъществяващи дейност в Р България при условията на свободно предоставяне на услуги, няма да се вписват в регистър БУЛСТАТ.

С цел да се определи корпоративният данък на тези лица в ЗКПО е регламентирано, че счетоводните им приходи и разходи се определят съгласно изискванията на Международните счетоводни стандарти.

Освобождаване от из-

От тази година се увеличава ставката на данъка върху хазартната дейност от 10 на 15%

искване за изготвяне на консолидиран финансов отчет

Съгласно Директива 2009/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за изменението на директиви на Съвета 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО относно определени изисквания за оповестяване за средни по размер дружества и задължението за изготвяне на консолидирани счетоводни отчети държавите членки следва да освободят предприятията майки от задължението за изготвяне на консолидиран финансов отчет, когато те притежават несъществени дъщерни предприятия. Във връзка с това в законопроекта се предлага да се направят промени в ЗСч.

Изравняване на данъчното третиране на местни фондове и дружества за социално осигуряване, установени в други държави членки на ЕС или ЕИП

Във връзка с официално уведомително писмо № С(2008) 7247 по нарушение № 2008/2150, изпратено от Европейската комисия, се предлага промяна в Кодекса за социално осигуряване. Писмото е свързано с нарушаване на задълженията, произтичащи от правилата относно правото на установяване и свободното движение на капитали поради различно третиране на приходите, получени от местни фондове и дружества за социално

осигуряване, в сравнение с приходите, изплатени от подобни фондове и дружества, установени в други държави членки на ЕС или ЕИП.

С измененията в КСО се освобождават от облагане с данък по реда на ЗКПО приходите на лица, регистрирани в ЕС/ЕИП, които осъществяват доброволно осигуряване, доброволно осигуряване за безработица и/или за професионална квалификация. С това нарушението се отстранява.

Данък при хазарта
Увеличава се ставката на данъка върху хазартната дейност от 10 на 15% - член 223. Що се отнася до приходите от помощни и спомагателни дейности, данъкът се увеличава с два пункта - член 226.

Данъкът върху хазартната дейност от лотарии, тоболи и числови лотарийни игри Бинго и Кено вече възлиза също на 15%.

15% е и данъкът върху хазартната дейност от игри, при които залогът за участие е увеличената цена на телефонна или друга телекомуникационна връзка - член 238.

Имаше намерение да се спре с една спекулация, но това не се състоя, тъй като данъкът върху хазартната дейност с хазартни съоръжения се определя съгласно чл. 244 за вписаните в разрешението и експлоатирани съоръжения, за да не се спекулира с тази разпоредба, от нея трябваше да се заличи

думата „и експлоатирани”.

Увеличават се размерите и на данъка върху хазартна дейност с хазартни съоръжения (чл. 245):

1 за хазартен игрален автомат, съответно всяко игрално място от него - 500 лв. на тримесечие;

2 за съоръжение за осъществяване на залагания върху резултати от надбягвания с коне или кучета - 500 лв. на тримесечие за всяко съоръжение;

3 за рулетка в казино за игрална маса - 22 000 лв. на тримесечие за всяко съоръжение;

4 за друго игрално съоръжение в казино - 5000 лв. на тримесечие за всяко съоръжение.

Известно облекчение е, че копие от платежното нареждане съгласно чл. 247, ал. 3 не се изпращат и до контролния орган по хазарта.

Данъците в ЗКПО
Корпоративен данък - 10%
Данък при източника - 10%
Данък върху разходи - 10%
- представителни
- социални
- гориво
Данък дивидент - 5%

Консултантите са готови да отговорят на читателски въпроси на: radonov@gmail.com

Материалите са подготвени от Рконсулт ЕООД

Преференциални цени за счетоводни услуги за 2010'
Безплатно счетоводно приклучане на 2009'

Дейност на фирмата	Услуги	Търговия	Производство
Нерегистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	100	150	180
51 - 100 док.мес.	140	180	200
101 - 150 док.мес.	170	210	250
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне
Регистрирани по ДДС			
до 50 док.мес.	200	300	350
51 - 100 док.мес.	280	380	400
101 - 150 док.мес.	350	450	480
над 150 док.мес.	по договаряне	по договаряне	по договаряне

* С включен ТРЗ за персонал до 5 човека включително. Всички цени са в български лева без включен ДДС.

www.advisor.bg

София, ул.Червена стена 1, +359 2 964 1725, office@advisor.bg

Правителството бори кризата със забавени плащания

Има голяма опасност заради неизплатените задължения на държавата някои фирми да фалират

Йосиф Аврамов,
ИКОНОМИСТ

Правителството на ГЕРБ показва неспособността си да се справи с кризата, която е хванала със здрава хватка и България, през 2009 г., независимо че именно зато-ва бе предпочетено от него на изборите през лятото на миналата година. Дори най-горещите привърженици и фенове на ГЕРБ вече изпитват финансови затруднения и ентузиазмът и еуфорията от изборната победа през юли взеха да се изпаряват. Последно засега е заклан-нието от вицепремиера и финансов министър Симеон Дянков, който пред студенти призна, че ако не се справи с кризата, си подава оставката през юли. В такъв случай в средата на годината или ще бъде обявено с фанфари, че кризата е свършила, или ще станем свидетели на по-редния PR трик с връчване и неприемане от премиера на министерската оставка (освен ако дотогава не бъде сътворен някой пореден гаф). Дали това ще стане или не, това едва ли интересува кой знае колко общарят бай Пеньо, който до нача-лото на януари 2010 г. се е осигурявал върху 240 лв., а сега трябва да го прави вър-ху двойно по-висока сума - 420 лв. Така Бай Пеньо ще плаща с над 60% по-високи осигуровки.

Фирми

В същото време предпри-емачът Иван заради неплате-ни суми от бюджета е прину-ден да замрази дейността на фирмата си и да уволни 2/3 от работните си. За обуче-нието им той е инвестирал сериозни средства и време, но вече не може да издър-жи на финансовата преса на фиска - дължи ДДС за осъществена и фактурирана от него дейност, а същевре-менно длъжник му е не кой да е, а държавата. Получава се един Параграф 22, от кой-то вероятният изход е фа-лит или милост към него от държавния чиновник, който решава след близо година да се разплати най-после. В противен случай ще се пов-тори онзи епизод от приказ-ките за Хитър Петър, в който побратимът му Настрада-ин Ходжа възкликва: Тъкмо научих моето магаре да не

► **Преди време пред студенти финансовият министър Симеон Дянков призна, че ако не се справи с кризата, ще подаде оставка през юли**

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

яде, и то взе, че умря. По съ-щия начин финансовото ни министерство постъпи през втората половина на 2009 г. с част от българския бизнес, имал нещастие да извърш-ва услуги на държавата и общините и да участва по европроекти - тъкмо го на-учава да не им плаща и тези фирми да работят без пари по обществени поръчки, и те взеха, че фалираха.

Остава открит въпросът кой после ще плаща данъци и ще пълни хазната, за да издържа същите тези чи-новници от финансовото ве-домство или и тях ще ги спо-ходи след време съдбата на Настрадаиновото магаре?!? Вероятно дотам чак няма да се стигне, но засега няма изгледи в началото на юли министър Дянков да обяви, че кризата е свършила.

Натиск

С така конструирания бю-джет за 2010 г. бавно, но си-гурно се убива българският бизнес, и то този, който е на светло. Този, който работи в сивата икономика и не плаща данъци и акцизи, все някак си оцелява, но оста-ните трябва да се спасяват поединично.

Не изключвам вероят-ността и през тази година правителството да практику-ва умишленото забавяне на

” **С така конструирания бюджет за 2010 г. бавно, но сигурно се убива българският бизнес, и то този, който е на светло**

плащанията на лекари, съ-дии, фермери, железничари, инвалиди и кой ли още не. И типично по нашенски те да се изплащат едва след бурни протести на засегнатите, ка-то вероятно няма да останат безучастни и двата ни синди-ката - КНСБ и КТ Подкрепа. Така се получи в началото на 2010 г. и само един ден, след като лекарите заплашиха, че ще започнат да искат пари от пациентите си заради неиз-платените суми от ноември, министърът на финансите скоростно преведе по смет-ката на НЗОК 141.5 млн. лв. Лекарите също предстои да се поставят в абсурдно по-ложение да преценяват коя е безплатна услуга, платена от касата, и коя от джоба на пациента. Очаква се в най-скоро време пациентите да си доплащат за част от здравните услуги, което е идея на правителството на ГЕРБ, но как и откога ще стане това, не е ясно все още. Това ще доведе до парадокса - ще получиш качествено здравно обслужване само ако си платиш, а иначе - може да се случи и най-ло-шото с теб, ако си беден. По същия начин финансовият ни министър постъпи и с железничарите. На тях бяха платени ноемврийските за-плати едва след като няколко десетки от тях блокираха за няколко часа жп трафика на Централна гара София.

Финансиране

За да закръпи бюджет 2010 финансовото ведомство е планирало да емитира 2.5-годишни ДЦК, деномини-рани в евро. Това се вижда от емисионния календар на ведомството за февруари. Според информация, пуб-ликувана в агенция Reuters, дълговата емисия е с обем 25 млн. EUR, а аукционът ще е на 1 февруари. Решението за подобна емисия бе взето след провеждането на ня-колко срещи между финан-совото ведомство с банкери, икономисти и финансисти. Те препоръчаха варианта да се финансира бюджетът с държавни облигации, де-номинирани в евро. От една страна, МФ ще получи све-жи пари, но по-важното е да се активизира вътрешният пазар на дългови инстру-менти. Съществен позитив е също, че няма да се увеличи външната задлъжнялост на страната ни. По този начин в известна степен ще бъде спряно изтичането на капи-тали навън, тъй като голяма част от институционалните играчи инвестират на външ-ните пазари поради липса на алтернативи у нас. Преди пет години българското пра-вителство също предложи 15-годишни ДЦК, деноми-нирани в евро, но само за 15 млн. EUR.

Според анализатори, тъй като се предвижда емисия ДЦК в евро, да има повишен интерес и от външни инвес-титори. Обемът на емиси-ята обаче е твърде малък и очакванията са интересът да е значително по-голям. Ин-тересът отвън е провокиран от ниска рискова премия на страната ни в сравнение със съседните страни.

Българите спестяват все по-малко

Страховете от загуба на работа увеличават потреблението на цигари и алкохол

Под ударите на кризата са вече и доходите на бълга-рите, и то не само социално слабите, а и тези, които доскоро минаваха за средна класа. Последните данни на НСИ показват, че сред-ствата в семейния бюджет се свиват, но за сметка на това хората харчат повече за алкохол и цигари. Това се дължи и на поскъпването на цигарите през миналата година, както и на ръста на безработицата. Когато човек има проблеми и е на път да загуби работата си, той започва да надига чаш-ката все по-често и пуши повече.

Доходи

По последни данни на ста-тистиката 753.34 лв. е сред-ният доход на домакинство през ноември 2009 г., което е с 34.44 лв. или по-малко от същия месец на предход-ната 2008 г. Независимо от ниската инфлация през изминалата година реално българите са обеднели в резултат на кризата. Зара-ди ръста на безработицата средствата от заплати, ко-ито са влезли в семейния бюджет през ноември 2009 г., са средно 388.49 лв. при 395.76 лв. за същия месец на предходната 2008 г. Раз-ходите за храна в семей-ствата на практика остават

без промяна през ноември спрямо същия месец на предходната година. Нама-ляват и парите за свободно време. Заради кризата и възможността за спестява-ния рязко намалява с близо 67%. През ноември всяко български семейство е сло-жило на влог в банка сред-но по 44.60 лв. при 74.70 лв. година по-рано.

Ефект на доминото

Трудности ще изпитват не само домакинствата и фир-мите. Много състоятелни, но неликвидни компании са застрашени от фалит и там верижно ще се появят про-блеми в реалния и финан-совия сектор, прогнозира икономистът от Центъра за либерални стратегии Геор-ги Ганев.

Според него много важно е очакваното изплащане на над 500 млн. лв. европарии през януари. Това е огро-мен фискален стимул в момент, в който има много оплаквания за липсваща ликвидност, а ще видим как ще се отрази и как ще го поеме частният сектор, както и доколко ще се усе-ти, каза още Ганев. Криза-та у нас ще приключи само ако Германия, Италия, Ру-мъния, Гърция и Турция излязат от рецесията. В противен случай кризата у нас няма да си отиде, което е логично, тъй като изброените страни (без Ру-мъния) са основните вън-шнотърговски партньори и инвеститори у нас.

► **Независимо от ниската инфлация през 2009 г. бълга-рите са обеднели заради кризата**

МФ Разнопосочни сигнали от министри

► През последните месеци станахме свидетели на противоречиви изказва-ния на някои представи-тели на правителство-

то за пускането на нова емисия еврооблигации. ► Първоначално замест-ник-министърът на финансите Ана Михай-лова потвърди предсто-ящото им емитиране, два дни по-късно минис-търът на финансите Симеон Дянков катего-рично отхвърли тази идея.

5

► процента се очаква да е доходността на ДЦК в евро, които финансово-то ведомство ще плазира през февруари

4

► процента е доходност-та на глобалната ни еми-сия в евро и падеж през 2013 г., която се търгува на международните пазари

Прочетете

Какви данъци дължим през 2010 г.

В сборника „Данъци 2010“ на издателство Сиби са включени материалните данъчни закони, които уреждат данъчното облагане на доходите, печалбата и имуществата на физическите и юридическите лица и облагането на сделките и

услугите с ДДС и акциз. Особено полезно в изданието е информационното приложение, което съдържа систематичен списък на актове на правото на ЕС в данъчното облагане, списък на двустранните договори за избягване на двойното данъчно облагане, по които България е страна, и справочник на актовете за изменение.

МОЯТ
БИЗНЕС

Редактор:
Светлана Желева
szheleva@pari.bg
tel. 4395-871

Реклама:
Деница Зарева
dzareva@pari.bg
tel. 4395-856

Продажбите на обувки намаляха с 30% за година

Интервю Иван Колев, зам.-председател на браншовия съюз на кожарската, обувчарската и галантерийната промишленост

► **Господин Колев, как се отрази кризата в кожарския бранш у нас?**

- В нашия съюз членуват кожари, кожухари, обувчари, производители на чанти и кожена галантерия. В различните сектори ефектът на кризата е различен. На среща на членовете на Котанс - браншови съюз на кожарите в Европа, бяха споделени различни цифри за спад на производството на кожа - от 20 до 50%. За България този спад е около 25%. По-ниският спад, сравнен с други страни, се дължи и на по-ниските ни производствени възможности.

При производството на обувки палитрата в България също е голяма - от предприятия без спад (напр. Колев и Колев, Делфи Прим) до спад от 50%. Някои колеги, предимно производители на ишлеме, пострадаха чувствително от намалели поръчки.

Продажбите на обувки в България са спаднали средно с 30% на годишна база. Особено слаб беше ноември, през който продажбите паднаха с над 50%.

► **Какви още икономически резултати за 2009 г. бихте коментирали?**

- За съжаление не разполагаме с коректни източници. На база продажби потреблението се е свило с около 30%. Също наблюдаваме, че постоянните клиенти са се запазили, но колебаещите се мигрират към по-ниски ценови категории.

20%

► съкращение на персонала - също и непряко заети в производството, като охрана, чистачи, секретари, счетоводители отчитат фирмите в бранша през миналата година

► **Как фирмите у нас са реагирали на кризата - има ли затворени цехове, съкратени работни места, по-значими сливания и придобивания в бранша?**

- Съкратени са около 20% от работниците - предимно нискоквалифицирани, също и непряко заети в производството, като охрана, чистачи, секретари, счетоводители. Много от производствата работят неритмично и работниците трябва да излизат в неплатен отпуск. При някои случаи е намалена работната седмица - 4 дни. Всичко това води до неефективност и увеличаване на себестойността на изделията.

Завод Рекорд в Габрово фалира и беше придобит от нов собственик.

► **Бихте ли се ангажирали с прогнози каква ще бъде 2010 г.?**

- В момента е най-трудно. Ще имаме категорично проблеми до септември - октомври. За по-дълъг период не можем да прогнозираме. На българския пазар не се забелязват сериозни промени. Може би все още е рано

за тенденции.

► **Друга констатация отпреди години: заплащите на наетите лица**

Визитка Кариера

► През 1996 г. Иван Колев създава едноименната фирма Колев и Колев, специализирана в производството на бебешки и детски обувки.

► Завършил е Математическата гимназия в Добрич и Техническият университет в София, специалност Електротехника и микроелектроника.

► Специализирал е индустриален маркетинг и мениджмънт, има допълнителни квалификации по европейски програми в Япония.

► Владее английски и руски език.

са най-ниски в сравнение с останалите икономически сектори в цялата преработваща промишленост на страната. Има

ли промяна?

- Трудовите възнаграждения при нас остават най-ниски, което е обусловено от високата конкуренция на азиатски и турски стоки, ниската автоматизация и производителност, сложни изделия, изискващи много ръчен труд.

► **Проблемът, наречен ишлеме, как стои сега? А въпросът със суровината?**

- Ишлемето осигурява около 80% от пазара на българските производители, т.е. не бих го нареكل проблем. Проблемът е, че поръчките не са ритмични и никой възложител не се ангажира с дългосрочни договори - обикновено са сезонни. Също има постоянен натиск за намаляване на цените.

Суровините обикновено са вносни. Тук всичко е наред. При суровата кожа има леко намаляване на цената. Забелязва се тенденция на увеличаване на заместителите - изделия от изкуствена

кожа, ЕВА, ПВЦ.

► **Какво става със Стратегията за кожухарския, кожарския, обувния и галантерийния бизнес?**

- Браншовият съюз има стратегия и ние стриктно я следваме. За съжаление не усещаме подкрепа от държавата. Браншът е силно експортно ориентиран (около 80% от продукцията са предназначени за износ). Например има проект към Агенцията за малки и средни предприятия за подпомагане на експорта - изложения, мисии, проучвания, но той на практика не работи.

► **В момент на криза държавата как може да помогне на родните производители?**

- В България има търгове за обувки - към социалното министерство, към МВР и т.н., които досега се печелеха от един и същи човек. Ако всичко беше честно...

Светлана Желева

► **Ишлемето осигурява около 80% от пазара на българските кожарски производители**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Признание

” Всички тези лица тук ми на-
помнят за чудесната работа,
свършена през последната година...
от пластичните хирурзи

► **Puku Жерве**, комик, водещ на церемонията по
връчването на наградите Златен глобус

За вярата
Бизнесмен прави
огромна фигура
на Буда

Преуспяващ виетнамски
предприемач показва огро-
мен нефрит, който ще бъде
превърнат в най-голяма-
та фигура на Буда в света.
Собственикът на мина за
скъпоценни камъни купил
тежакция 35 т нефрит в

Миянмар (Бирма) мина-
лата година за 2 млн.
USD. Камъкът е висок 3
м, широк 2 м и дълъг 2 м.
След като 50 художници
и скулптори приключат
работата си, каменната
фигура ще остане около 20
т тежка. Очаква се това да
отнеме две години. Според
виетнамските медии най-
голямата съществуваща
фигура на Буда тежи 4 т и
е 2.7 м висока.

Златна нощ за Джеймс Камерън

Вторият по продажби филм в историята на киното „Аватар”
с награда Глобус за най-добра лента

Фантастичната история
„Аватар” спечели Златен
глобус за най-добър филм
и донесе на Джеймс Ка-
мерън приза за най-добър
режисьор. Шестдесет и
седмите награди на Асо-
циацията на холивудска-
та чуждестранна преса
бяха раздадени късно в
неделя.

Филми

Това е втората „златна”
нощ за Камерън, който
преди 12 години взе съ-
щите отличия и за „Тита-
ник”. Смята се, че Злат-
ният глобус показва най-
вероятните претенденти
за наградите Оскар, които
ще се връчват на 7 март.
„Аватар” ни показва, че
всичко е свързано. Всеки
човек е свързан с другите
и всички хора са свър-
зани със земята. И ако
трябва да пропътуваме 4.5
светлинни години до една
измислена планета, за да
оценим чудото на света,
който имаме тук, значи в
това е магията на киното,
заяви Камерън.

Откакто тръгна по кината
на 18 декември, „Аватар” е
донесъл 1.61 млрд. USD на
създателите си, показват
последни данни. Това го
прави втори по продажби
в историята на киното след
другия хит на Камерън. От
1997 г. досега приходите
от „Титаник” са достигнали
1.84 млрд. USD.

„Последният ергенски
запой” грабна приза за
най-добър комедиен филм.

Историята просле-
дява приключенията
на трима мъже, които
се опитват да разберат
какво се е случило на
купона им. Режисьорът
Тод Филипс на шега
благодари на майка
си, която подкрепила
решението му да се
занимава с кино, след
като разбрала, че не е
толкова умен като две-
те си сестри.

Наградата за най-до-
бър чуждоезичен филм
взе германската продук-
ция „Бялата лента”, в ко-
ято се разказват странни
случки в малко селце в
навечерието на Първата
световна война.

Актьори

След три неуспешни
номинации за Златен
глобус досега Джеф
Бриджис най-накрая
получи приза за глав-
на мъжка роля в „Лудо
сърце”. Призът изпрати
залата на крака, а 60-
годишният ветеран се
оплака, че наградата
проваля имиджа му
на подценен актьор.
Сандра Бълок пък
беше определена
за най-добра дра-
матична актриса
за ролята си в
„Сляпата стра-
на”. Ако мога
да използвам
думите на ге-
роя от филма
Майкъл Оуер,
може и да не

съм най-талантлива-
та, но ми беше даде-
на възможност, каза
Бълок при получава-
не на наградата.

За най-добър актьор
в категорията мюзи-
къл или комедия бе-
ше отличен Робърт
Дауни-младши за
ролята си в „Шер-
лок Холмс”. Това е
третият Златен гло-
бус в кариерата на
44-годишния актьор.
Призът за женска ро-
ля в същата категория
беше връчен на Мерил
Стрийп за перфектна-
та ѝ игра в „Джули и
Джулия”. Филмът про-
следява историята на
телевизионния готвач
Джулия Чайлд.

Творчество

Режисьорът Мартин
Скорсезе получи на-
градата Сесил Б. де
Мил за цялостно твор-
чество. Призът му бе-
ше връчен от Робърт
де Ниро и Леонардо ди
Каприо сред аплодис-
ментите на звездите
в залата. Скорсезе
вече има два Злат-
ни глобуса за фи-
лмите си „Банди-
те на Ню Йорк”
и „От другата
страна”. След-
ващия месец
се очаква да
излезе нови-
ят му трилър
„Злокобен
остров”.

Джеймс Камерън

Джеф Бриджис

Сандра Бълок

Робърт Дауни-младши

Мерил Стрийп

Мартин Скорсезе

Анатема

Епископ атакува
манастир
за силно вино

Шотландски епископ
заклейми силното мана-
стирско вино Buckfast
като напаста на нация-
та и обвини монасите от
английското графство
Девън, които го произвеж-
дат, че предават христия-

нските ценности. Напит-
ката се споменава в 5000
полицейски доклада за
последните три години.
Buckfast съдържа 15%
алкохол и голямо количе-
ство кофеин. Цената на
бутылка от 750 мл започ-
ва от 5.49 GBP. Повече от
половината от продажби-
те са в Шотландия, къде-
то хората харчат повече
от 50 хил. GBP на ден за
виното.

Шоу

Конан О'Брайън
излиза от NBC
срещу 40 млн. USD

Обезщетение от 40 млн.
USD ще получи телеви-
зионният водещ Конан
О'Брайън за прекратяване-
то на шоуто му Tonight по
NBC. Сериозни компенса-
ции ще бъдат изплатени и
на изпълнителния проду-

цент Джеф Рос и остана-
лата част от екипа. Очаква
се последното предаване
да бъде записано в петък.
Решението идва след сед-
мици напрежение, след
като О'Брайън отказа да се
премести в по-късен час, за
да има време за шоуто на
Джей Лено. Така предава-
нето на О'Брайън остана на
екран едва седем месеца.
От 1 март Лено се връща
като водещ на Tonight Show.

